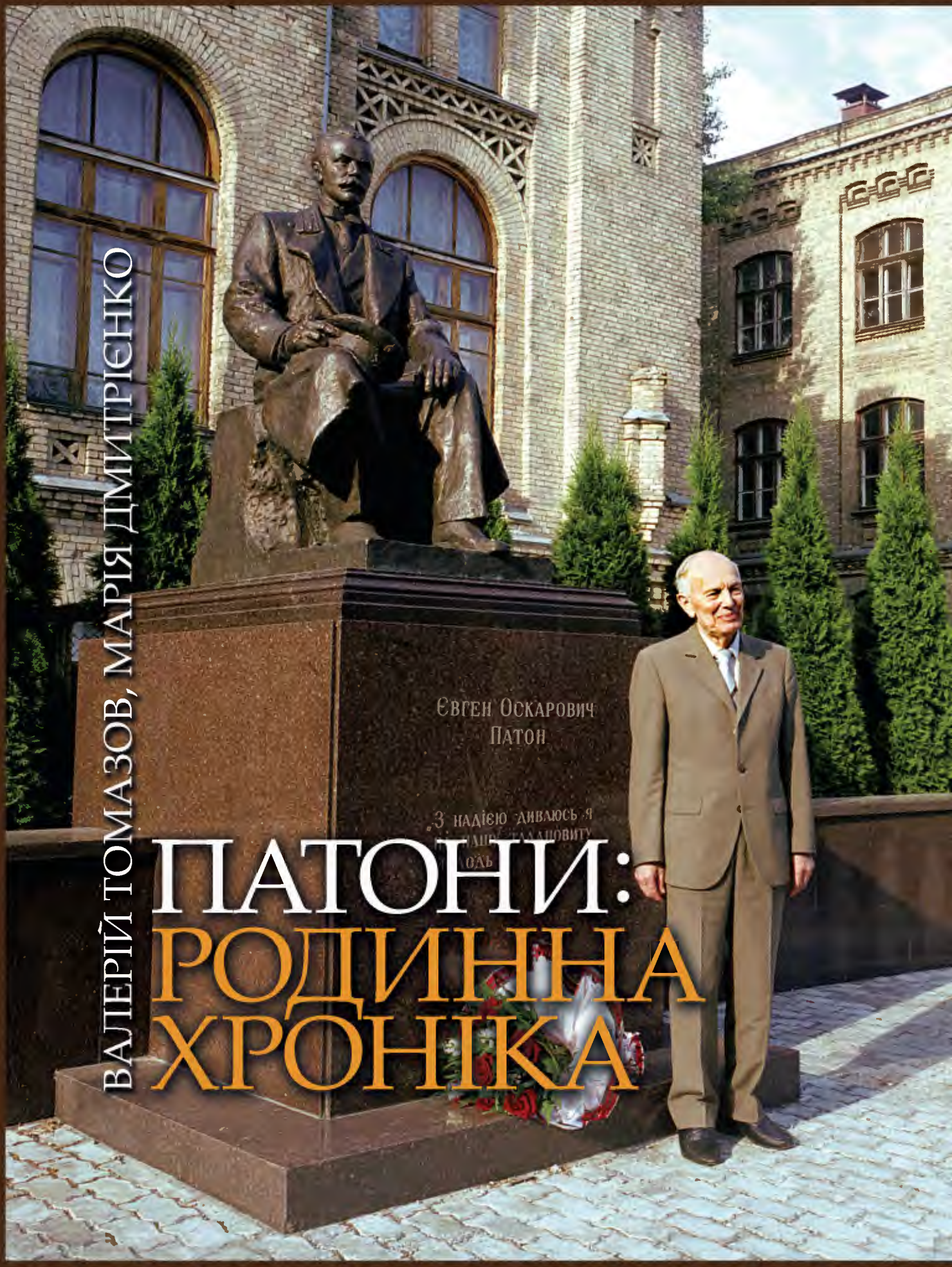

ПАТОНИ: РОДИННА ХРОНІКА

ВАЛЕРІЙ ТОМАЗОВ, МАРІЯ ДМИТРІЄНКО

ВАЛЕРІЙ ТОМАЗОВ
МАРІЯ ДМИТРІЄНКО
ПАТОНИ:
РОДИННА ХРОНІКА

НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
НАН УКРАЇНИ

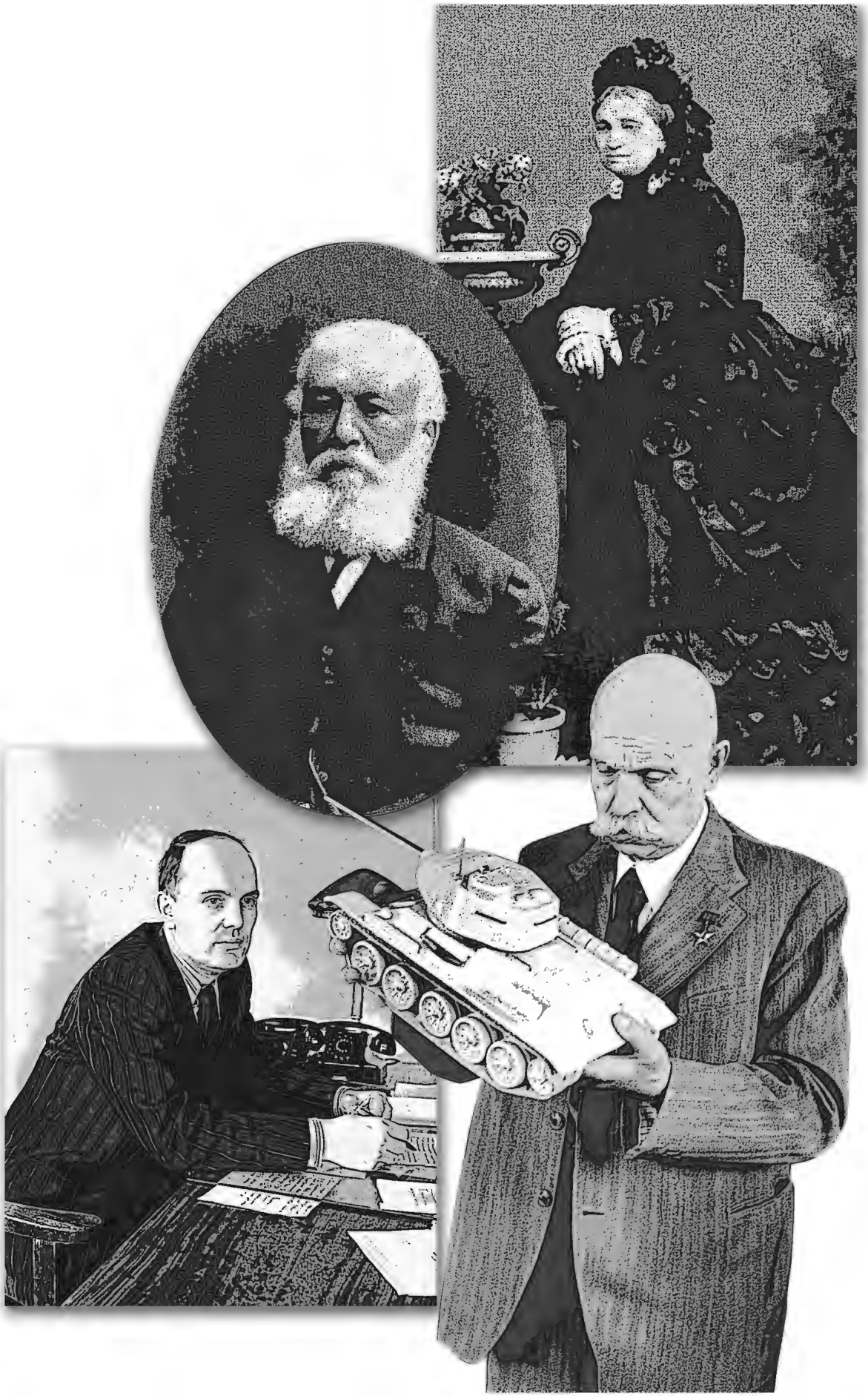

ВАЛЕРІЙ ТОМАЗОВ, МАРІЯ ДМИТРІЄНКО

ПАТОНИ: РОДИННА ХРОНІКА

КИЇВ
АКАДЕМПЕРІОДИКА
2018

УДК 929.52
Т56

doi: https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.368.316

За загальною редакцією
академіка НАН України В.А. СМОЛІЯ

Рецензенти:
член-кореспондент НАН України Г.В. БОРЯК
член-кореспондент НАН України Л.А. ДУБРОВІНА
доктор історичних наук І.Н. ВОЙЦЕХІВСЬКА
кандидат геолого-мінералогічних наук В.М. ПАЛІЙ

Видання здійснено за кошти Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України»

Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України НАН України (протокол № 6 від 15 червня 2017 р.)

Томазов В.
Т56 Патони: родинна хроніка / Валерій Томазов, Марія Дмитрієнко ; Інститут історії України НАН України. — Київ: Академперіодика, 2018. — 316 с., [32] с., 40 с. іл.

ISBN 978-966-360-368-1

У книзі на ґрунтовній джерельній базі відтворено історію славетного роду Патонів, що відіграв визначну роль в історії, науці та культурі України і Росії. Значна частина комплексу документів, опублікованих у виданні, уводиться до наукового обігу вперше.

Книга розрахована як на фахівців з генеалогії, біографістики, некрополістики, фалеристики, істориків науки, працівників музеїв, архівів та бібліотек, так і на широке коло шанувальників історії та генеалогії.

УДК 929.52

ISBN 978-966-360-368-1

© Томазов В.В., Дмитрієнко М.Ф., 2018
© Інститут історії України НАН України, 2018
© Академперіодика, оформлення, 2018

В. СМОЛІЙ

ВСТУПНЕ СЛОВО

Генеалогія — це спеціальна історична дисципліна, що вивчає походження родів та окремих осіб, родинні зв'язки, їхній вплив на різні сфери людського життя. Оскільки роди та родини становлять первинну основу будь-якого суспільства, генеалогія є однією з найдавніших галузей історичної науки. Давньогрецькі й римські міфи, індійські веди, легенди Давнього Сходу, слов'янські літописи містять безліч генеалогічних відомостей. Багаті на відповідний матеріал праці античних істориків Геродота, Плутарха, Тацита та ін.

Диференціація людського суспільства була безпосередньо пов'язана з родинним походженням, спадковими правами та шляхетністю роду. Через це генеалогія на перших етапах свого існування набула поліфункціонального утилітарного призначення: вона підтверджувала права на власність та владу, встановлювала наступництво в соціальних структурах середньовічних суспільств. Генеалогічні студії, дослідження родинної історії відігравали важливу роль, слугували фундаментом для побудови соціальної ієрархії держави. У ті часи розробляються перші форми фіксації генеалогічного матеріалу, складаються родовідні книги, виникають інституції, що юридично затверджували родоводи аристократичних верств суспільства, підтримуючи тим самим ієрархічну структуру держав, оберігаючи її від проникнення чужорідних елементів, контролюючи розподіл державних та придворних посад, маєтностей, привілеїв.

Значні соціальні зміни, які відбулися на межі пізнього середньовіччя та ранньомодерних часів, створили передумови для формування історичної генеалогії, що характеризувалася критичним ставленням до усталеної родовідної традиції, переосмисленням фактів, залученням широкої джерельної бази.

Утім, важливою тенденцією в генеалогічних студіях поступово стає не тільки, точніше не стільки власне родинна історія, скільки окрема людина як частина роду та соціальної групи, взаємовплив особистості й роду, особистості і суспільства. Ці глибинні зміни в генеалогії як науковій історичній дисципліні, що сталися у XIX—XX ст., були зумовлені кардинальним поворотом до антропологічності історичних досліджень. Слід підкреслити, що поступо-

во відбувається «демократизація» родовідних студій, розширюється їхня предметна сфера. Інтерес дослідників викликають не лише аристократичні прошарки суспільства, а й непривілейовані верстви. Одна за одною з'являються праці, присвячені міщанству, селянству, певним професійним спільнотам.

Сучасний стан історичної генеалогії як спеціальної дисципліни характеризується істотним розширенням спектру її застосування. Сьогодні вона здатна самостійно вирішувати важливі й актуальні проблеми історичної науки. Однак при цьому родознавство має велике значення у своєму традиційному, допоміжному сенсі, передусім для встановлення ступеня вірогідності та опрацювання фактографічного матеріалу з численних політичних, соціально-економічних та демографічних студій. Крім того, генеалогія й до сьогодні не втратила первинних утилітарних (практичних) функцій, зокрема для реконструкції родинних зв'язків та сімейної історії взагалі.

У такому контексті дослідження з генеалогії окремих родів, внесок яких у розвиток національної культури й науки безперечний, відіграють визначну роль. Накопичений у результаті цих студій генеалогічний матеріал дає можливість вирішувати широкий спектр історичних, соціальних і навіть біологічних проблем — джерела формування вітчизняної інтелігенції, її стосунки з суспільством та державою, ціннісні орієнтири, духовні запити, спадкоємність здібностей. Сьогодні, після десятиріч утисків євгеніки та генетики за радянської доби, проблема успадкування здібностей знову стає актуальною. У цьому сенсі історія роду Патонів, його генеалогія надзвичайно яскраві й цікаві для подальшого осмислення.

Пропонована вашій увазі книга є доповненим та виправленим перевиданням праці відомих українських істориків Марії Дмитрієнко та Валерія Томазова[1].

У першому виданні було опубліковано унікальні документи про рід Патонів — справи про дворянство, послужні списки та особові справи, метричні свідоцтва, які автори відшукали в багатьох архівах України та Росії, а також складено родовідний розпис. Результат цього дослідження був належним чином відзначений науковою громадськістю, про що свідчать численні рецензії[2]. Відомий історик науки, автор низки монографій, зокрема

[1] *Дмитрієнко М., Томазов В.* Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. — 344 с., іл.

[2] Рец.: *Легун Ю.* Рец. на кн.: Дмитрієнко М., Томазов В. Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. — 344 с. // Український історичний журнал. — 2015. — № 1, січень-лютий. — С. 222—225; *Онопрієнко В.* Рід Патонів: історія, генеалогія, видатні представники. Рец. на кн.: Дмитрієнко М., Томазов В. Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. — 344 с. // Наука та наукознавство. — 2014. — № 4. — С. 151—152; *Палієнко М., Срібняк І.* Рід Патонів: духовний зв'язок поколінь, або витоки геніальності. Рец. на кн.: Дмитрієнко М., Томазов В. Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. — Київ: Інсти-

книги про Є.О. Патона, Валентин Онопрієнко так висловився про цю працю: «Комплекс знайдених та опублікованих документів дозволив скласти детальну генеалогію роду Патонів. Але зміст видання виходить за межі історичної генеалогії, він є реальним внеском в історію науки…»[3]. Однак уже тоді було зрозуміло, що цією розвідкою зазначену тему не вичерпано, що на нас чекають подальші знахідки та невідомі факти. Саме так і сталося. За п'ять років автори виявили нові документи, збагатили родовідний розпис важливими доповненнями та уточненнями.

Символічно, що друге видання виходить у ювілейний рік — до 100-річчя Національної академії наук України, адже ім'я Патонів нерозривно пов'язане з цим визначним науковим центром. Сподіваємося, що ця книга стане початком серії досліджень, у яких буде всебічно висвітлено життя і діяльність вітчизняних наукових династій, серед яких славні прізвища Вернадських, Палладіних, Богомольців, Чаговців, Білецьких, Багаліїв та ін.

Академік НАН України
Валерій СМОЛІЙ

тут історії України НАН України, 2013. — 344 с. // Nad Wisłą i Dnieprem. — 2015. — № 4. — S. 180—181; *Бакалець О.* Рец. на кн.: Дмитрієнко М., Томазов В. Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. — 344 с., іл. // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. Збірка наукових праць. Генеалогія та геральдика. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2014. — С. 176—178 та ін.

[3] *Онопрієнко В.* Вказ. пр. — С. 152.

ДО ГЕНЕАЛОГІЇ РОДУ ПАТОНІВ

Докорінна зміна соціально-політичного устрою на території колишньої Російської імперії фатально позначилася на розвитку вітчизняної генеалогії, яку почали вважати дисципліною, що «скомпрометувала» себе вивченням родоводів виключно аристократичних родів. Відтак вона не мала права на розвиток і взагалі на існування. З 1920-х рр. як на теренах Росії, так і в Україні, почався її різкий занепад.

Однак учені, які розуміли значення генеалогії для подальшого розвитку суспільних і природничих наук, намагалися продовжувати ці дослідження, ідучи на компроміси з установками влади. Так, протягом десятиліття — до 1930 р. — досить активно велися роботи в галузі євгеніки, що виокремилася у самостійну наукову дисципліну, використовуючи у своїх дослідженнях безпосередньо генеалогічні методи. Ще 1918 р. побачила світ брошура М. Рибникова [1], у якій автор закликав збирати матеріали про життя й діяльність видатних людей, студіювати історію їхніх родин для висвітлення і з'ясування проблем успадкування. В іншій своїй праці М. Рибников наголошував на необхідності вивчення здібностей, що переходять як з батьківського, так і з материнського боків [2].

Отже, було підготовлено базу для виникнення євгенічних наукових товариств і часописів. У жовтні 1920 р. в Москві створено Російське євгенічне товариство під керівництвом видатного біолога М. Кольцова, яке через два роки започаткувало видання «Русский евгенический журнал». У лютому 1921 р. в Петрограді засновано Бюро з євгеніки, яке очолив Ю. Філіпченко. Невдовзі його було реорганізовано в Бюро з генетики (1926), а потім — Лабораторію з генетики АН СРСР (1930) та Інститут генетики АН СРСР (1935). З 1922 р. інституція видавала часопис «Известия Бюро по евгенике» (з 1926 р. — «Известия Бюро по генетике», 1930 р. — «Труды Лаборатории по генетике», 1935 р. — «Труды Института генетики») [3]. Московський журнал був найбільш насичений генеалогічними розвідками. Автори оприлюднених у ньому досліджень приділяли значну ува-

---

[1] *Рыбников Н.* Биографический институт. — Москва, 1918.

[2] *Его же.* Биографии и их изучение. — Москва, 1920.

[3] Див.: *Красюков Р.Г.* Обзор русской советской литературы по генеалогии за 70 лет (1917—1987) // Известия Русского генеалогического общества. — 1994. — Вып. 1. — С. 55—80.

гу вивченню здібностей пращурів видатних осіб і намагалися обґрунтувати можливості їх успадкування нащадками. Теза про спадковість обдарованості переконливо доводилася в низці статей, присвячених династіям видатних діячів культури та науки — Пушкіним, Толстим, Муравйовим, Самаріним та ін.[4]

Із праць, що з'явилися в той час у Ленінграді, слід згадати надзвичайно ґрунтовну та інформативну студію Т. Лєпіна, Я. Луса та Ю. Філіпченка, в якій було наведено генеалогічні таблиці родів, що уславилися на ниві науки, — Струве, Ґротів, Соловйових, Бекетових, Ляпунових та ін.[5]

Однак у 1930-х рр. і ці дослідження було згорнуто. Євгеніку затаврували як «буржуазну науку», а товариства й часописи закрили. Також на довгі роки припинилося вивчення процесів накопичення генетичних здібностей та їх успадкування, що призвело до сумних наслідків. Генеалогія втратила шанс бодай принагідного розвитку в рамках євгеніки, її подальшу долю неважко було передбачити. Суспільство, що засновувалося на засадах примарної рівності всіх і вся від народження, не могло допустити думки про плекання нащадків відзначених генієм родин чи спостереження за даним природою шансом сплеску надзвичайних здібностей у дітей із родів, де щедро обдаровані особистості з'являлися впродовж віків. Ішлося про «сьогодні і зараз», про суспільство соціалізму, яке виховувало «нову людину», відтинаючи її від глибокого коріння дідів і прадідів, у яких воліли бачити пригноблених «гречкосіїв», які тільки й мріяли позбутися «ярма ненависних панів» — тих, хто створював видатну літературу, неперевершене мистецтво, розвивав науку, відзначався освіченістю європейського рівня, а в багатьох випадках ішов у лавах першовідкривачів.

Тільки вряди-годи у вступних статтях до праць видатних діячів культури наводили родинні матеріали, але без будь-яких спроб докладного аналізу та висновків[6]. Адже потрібно було показати, що досягти вершин у соціалістичному суспільстві може кожен його член, для цього потрібно тільки «вчитися, вчитися і вчитися». Між тим євгенічно-генеалогічна проблематика була дуже актуальною й активно розроблялася вченими інших країн, маючи під собою цілком науковий ґрунт.

Як тут не згадати нашого земляка — академіка Володимира Івановича Вернадського (1863—1945), геніального вченого XX ст., який приділяв

---

[4] *Чулков Н.* Род графов Толстых // Русский евгенический журнал. — 1924. — Т. 1. — Вып. 3/4. — С. 308—320; *Его же.* Генеалогия декабристов Муравьёвых // Там же. — 1927. — Т. 5. — Вып. 1. — С. 3—20; *Золотарёв В.* Родословные А.С. Пушкина, гр. Л.Н. Толстого, П.Я. Чаадаева, Ю.Ф. Самарина, А.И. Герцена, кн. П.А. Кропоткина, кн. С.Н. Трубецкого // Там же. — 1927. — Т. 5. — Вып. 3/4. — С. 113—132 та ін.

[5] *Лепин Т., Лус Я., Филипченко Ю.* Действительные члены Академии наук за последние 80 лет (1846—1924) // Известия Бюро по евгенике. — 1925. — № 3. — С. 3—82.

[6] *Толстой С., Цявловский М.* Генеалогические таблицы: Примечания к генеалогическим таблицам // *Толстой Л.Н.* Полное собрание сочинений. — Москва, 1934. — Т. 46. — С. 479—514; *Любомиров П.* Род Радищевых // А.Н. Радищев. Материалы и исследования. — Москва—Ленинград, 1936. — С. 291—351 та ін.

у своїх працях значну увагу «гену обдарованості» та його успадкуванню. Вивчення родоводів визначних осіб, а надто науковців, дає вагомий матеріал для підтвердження теорій євгеніки, що їх уже не відкидає сучасна вітчизняна наука. Історія славетного роду Вернадських є в цьому плані надзвичайно цікавим прикладом. Батько академіка — Іван Васильович (1821—1884) — був відомим економістом, громадським діячем та популяризатором економічних знань. Рід його походив із козацької старшини, яка протягом кількох століть виступала носієм ідеї української державності та культури. Материнський рід — Константиновичі — також уславився у вітчизняній історії. Зокрема, з нього походило кілька генералів. Через Константиновичів Вернадські споріднювалися з відомим письменником і громадським діячем Миколою Івановичем Гулаком (1822—1899).

Племінниками В.І. Вернадського з материнської лінії були літературознавець, пушкініст, один із засновників Пушкінського дому член-кореспондент АН СРСР Борис Львович Модзалевський (1874—1928) і видатний український історик, генеалог, мистецтвознавець, організатор вітчизняної науки Вадим Львович Модзалевський (1882—1920). Троюрідний брат Володимира Вернадського — відомий російський письменник В. Короленко (1853—1921). Непересічною особистістю був і син ученого — історик Георгій Вернадський (1887—1973)[7].

Коріння відомого роду Богомольців теж сягає глибокої давнини і бере початок із козацько-старшинського середовища. Цей рід дав людству видатного вченого-патофізіолога, академіка, президента АН УРСР Олександра Олександровича Богомольця (1881—1946). Його справу успішно продовжили діти і внуки, які також значно збагатили вітчизняну науку й культуру[8].

У цьому ряду не можна оминути й рід Білецьких, який представляють одразу три видатних постаті української науки і культури. Олександр Іванович Білецький (1884—1961) — літературознавець, мистецтвознавець, драматург, член академій наук УРСР та СРСР, віце-президент АН УРСР, директор академічного Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка. Його сини: Андрій Олександрович (1911—1995) — професор Київського університету імені Тараса Шевченка, визначний мово- і літературознавець, елліністи; Платон Олександрович (1922—1999) — член-кореспондент НАН України, академік Академії мистецтв України, відомий мистецтвознавець. Ці видатні особистості здобули визнання не лише у нашій країні, а й за кордоном,

---

[7] Про рід Вернадських див.: *Томазов В.В.* З генеалогії козацьких родів: Костянтиновичі та Вернадські // Історія українського середньовіччя: козацька доба: Зб. наук. пр. (На пошану історика, лауреата Державної премії ім. Т. Шевченка Олени Михайлівни Апанович): У 2 ч. — Київ, 1995. — Ч. 2. — С. 52—63; *Його ж.* Генеалогія В.І. Вернадського: походження та родинні зв'язки // Наука та наукознавство. — 2013. — № 2(80). — С. 87—94.

[8] *Думин С.В., Томазов В.В., Шумков А.А.* Богомольцы // Дворянский календарь. — 2003. — Тетрадь 11. — С. 44—63.

відомості про них наведено в багатьох вітчизняних і зарубіжних енциклопедичних виданнях.

Не став винятком і рід Патонів, без якого не можна уявити історію вітчизняної та світової науки.

Євгенові Оскаровичу Патону (5 березня 1870 — 12 серпня 1953) — видатному вченому, засновнику власної наукової школи, дійсному члену Академії наук УРСР, віце-президенту АН УРСР, фундатору і директору всесвітньовідомого Інституту електрозварювання АН УРСР, лауреату численних премій та кавалеру багатьох орденів — присвячено величезну кількість статей і книжок, авторами яких були як учені, так і письменники та журналісти. Інтерес до цієї непересічної постаті не згасає і нині. З'являються нові й нові документи, що заповнюють «білі плями» у відомостях про життя та діяльність ученого, дають змогу по-новому поглянути на деякі події. Зрештою, гадаємо, настав час звільнитися від нагромаджених за багато років штампів та недомовок у відтворенні біографії видатного науковця.

Найменш дослідженою дотепер залишається генеалогія Патонів, що цілком зрозуміло з огляду на ті політичні обставини, за яких писалася більшість присвячених їм праць. Між тим скрупульозне вивчення родоводу дає докладне уявлення про особливе середовище, в якому формувався вчений, розкриває процес накопичення багатого генетичного матеріалу, що, за законами розвитку, мало дати видатний результат.

У ювілейному збірнику, присвяченому 80-річчю з дня народження Євгена Оскаровича та 55-річчю його наукової діяльності, було вміщено вступну статтю академіка М. Доброхотова, що висвітлювала життєвий і творчий шлях науковця. Про родину, в якій виховувався ювіляр, дипломатично сказано всього трьома рядками: «Він отримав виховання у сім'ї, де прищеплювалася любов до напруженої систематичної праці і заохочувалися ініціатива та самостійність»[9]. Не надто багато, як на нашу думку.

Не більше інформації про рід Патонів містять й інші праці. Тільки у спогадах Євгена Оскаровича, вихід яких у світ припав на хрущовську «відлигу», можна віднайти деякі відомості про родинне оточення. Так, з рядків автобіографії ми дізнаємося, що його батько був російським консулом у Ніцці і відставним гвардійським полковником[10]. Але й у цих спогадах, що на довгі часи стали основним джерелом для дослідників біографії Є. Патона, мемуарист виявив обережність. Він був змушений замовчувати частину родинної історії, деякі факти та обставини життя сім'ї. Це стосується, зокрема, служби у гвардії, до якої вступили брати Євгена. Підкреслює Євген Оскарович і важке, скрутне життя родини: батько нібито не перебував в особливому фаворі при імператорському дворі, тому обіймав лише незна-

[9] *Доброхотов Н.Н.* Евгений Оскарович Патон (Краткая характеристика научной и общественной деятельности) // Сборник, посвящённый 80-летию со дня рождения и 55-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Евгения Оскаровича Патона. — Киев, 1951. — С. 9.

[10] *Патон Е.О.* Воспоминания. — Киев, 1962. — С. 5.

чні посади. Звичайно, ці слова слід сприймати як «данину часові», в який писалися спогади. Мода на «злидні» та «нестатки» неначе наближала особу дворянського походження до «пролетаріату»[11]. Загалом дитинству у спогадах присвячено всього шість неповних сторінок, хоча це один із найважливіших періодів формування світогляду, сприйняття дійсності.

Значне місце серед публікацій про життя і творчість Є. Патона належить монографіям А. Чеканова[12], у яких здійснено фундаментальний аналіз внеску вченого у вітчизняну науку. Утім особисте життя Є. Патона і, найголовніше, історія його сім'ї вичерпуються стислим переказом відомостей, поданих Євгеном Оскаровичем у власних спогадах. До того ж у розділі, присвяченому дитинству та юнацьким рокам Є. Патона, який у праці А. Чеканова займає лише кілька сторінок, зроблено ще більш різкі акценти на «важкому» житті родини[13].

Вагомим внеском у патонознавство стали студії І. Малишевського[14] і В. Онопрієнка, Л. Кістерської та П. Севбо[15]. Опубліковані у 1980-х рр., вони вже майже вільні від більшості ідеологічних штампів попереднього часу.

Так, у книзі І. Малишевського не тільки наведено відомості про батька Євгена Оскаровича — російського консула в Ніцці та Бреслау Оскара Петровича, а й розповідається про дідуся вченого — генерала від інфантерії та сенатора Петра Івановича. Для реконструкції біографії предків Є. Патона автор використав цінне джерело — справи про дворянство роду, що зберігаються в Російському державному історичному архіві у Санкт-Петербурзі. Практично вперше у патонознавчій літературі пролунало відверто: предки радянського академіка Є. Патона — дворяни Російської імперії, що обіймали чільні посади на військовій та цивільній службі[16].

Ще більш ґрунтовно генеалогію роду Патонів досліджено в монографії В. Онопрієнка, Л. Кістерської та П. Севбо. Вона тим цікавіша, що підготовлена на широкій джерельній базі, адже дослідники опрацювали формулярні списки предків Євгена Оскаровича, що зберігаються в Російському державному історичному архіві, Російському державному архіві військово-морського флоту, Архіві зовнішньої політики Російської імперії. У передмові автори підкреслюють, що використаний ними архівний матеріал дає змогу більш детально висвітлити деякі етапи життя та діяльності вченого[17].

---

[11] Там же. — С. 6—7.

[12] *Чеканов А.А.* Евгений Оскарович Патон: 1870—1953. — Москва, 1963; *Его же.* Евгений Оскарович Патон. — Киев, 1979.

[13] *Чеканов А.А.* Евгений Оскарович Патон. — Киев, 1979. — С. 11—14.

[14] *Малишевский И.* Рассказы о Патоне. — Киев, 1984; *Его же.* Рассказы о Патоне: 2-е изд., испр. и доп. — Киев, 1990.

[15] *Оноприенко В.И., Кистерская Л.Д., Севбо П.И.* Евгений Оскарович Патон. — Киев, 1988.

[16] *Малишевский И.* Рассказы о Патоне. — Киев, 1984. — С. 9—10.

[17] *Оноприенко В.И., Кистерская Л.Д., Севбо П.И.* Указ. соч. — С. 6.

Однак і у згаданих вище розвідках трапляються певні тематичні лакуни. Зокрема, інформацію зі справ про дворянство Патонів наведено у них лише частково. А між тим вивчення цих документів дозволяє додати деякі нові штрихи до генеалогії цього славного роду [18].

Більшість біографістів Євгена Оскаровича не торкалися дуже цікавого, але й надто небезпечного як на ті часи питання про етнічне походження Патонів. І. Малишевський писав про це так: «Рід Patton осів у Росії на якомусь давньому перехресті історії. Сімейні перекази пояснювали походження та рідкісне прізвище тим, що нібито предків — корабельних майстрів — вивіз із Голландії Петро І. Існували, щоправда, й інші версії — про Францію (на це мовби вказував кінцевий наголос), утім не виключалась і Шотландія. Однак самі Патони іноземцями себе не вважали, давним-давно обрусіли, змішавшись кров'ю з іншими родами на землі, що стала їхньою справжньою Батьківщиною» [19].

Ще більш дипломатично про це згадували В. Онопрієнко, Л. Кістерська та П. Севбо: «Рідкісне прізвище та екзотичне місце народження (мається на увазі Ніцца, де з'явився на світ Євген Оскарович — *Авт.*) не раз викликали здогади щодо походження роду Патонів. Між тим це була хороша російська сім'я, для якої любов до Вітчизни, вірність обов'язку, добре ім'я батьків і дідів не були порожніми поняттями» [20]. Отже, вичерпної відповіді на питання про походження Патонів читач не отримує. Зрозуміло, що представники роду, які мешкали на теренах Російської імперії і самовіддано їй служили, цілком закономірно вважали себе місцевими. Але все ж цікаво знати, де жили предки Патонів до того, як потрапили в Росію.

Аналіз прізвища наводить на думку про шотландське походження Патонів. Paton, Patton, Pattoun — варіанти характерного для Шотландії патроніміального прізвища, що походить від зменшувальної форми імені Патрик. Це прізвище фіксується в шотландських документах починаючи з XVI ст. [21] Версія ж про німецьке походження Патонів з'явилася, імовірно, тому, що представники роду належали до лютерансько-євангелічної церкви, породичалися з багатьма лютеранськими сімействами, переважно німецького, остзейського, шведського походження, і навіть у документах інколи називалися «фон Паттонами». Слід зазначити, що Патони тривалий час залишалися вірними віросповіданню батьків — ще Оскар Петрович був лютеранином. Дружина останнього стала першою православною в роді, через це й діти, відповідно до законів Російської імперії, були охрещені за православним обрядом.

---

[18] Відомості про рід Патонів, що наводяться далі, містяться в таких джерелах: Российский государственный исторический архив (далі — РГИА), ф. 1343, оп. 27, д. 1083—1084.

[19] *Малишевский И.* Рассказы о Патоне. — Киев, 1984. — С. 9.

[20] *Оноприенко В.И., Кистерская Л.Д., Севбо П.И.* Указ. соч. — С. 8.

[21] *Томазов В.В., Шумков А.А.* Патоны // Дворянский календарь. — 2003. — Тетрадь 11. — С. 129.

На терени Російської імперії Патони потрапили, очевидно, у першій половині XVIII ст. Родоначальником російської гілки став *Ґеорґ Паттон*, придворний кухмістер та мундкох, син якого — *Петер-Ґеорґ* (*Петро Юрійович*; 1733 — 2 грудня 1809) — був архітектором. Він навчався під керівництвом петербурзького архітектора швейцарського походження П.-А. Трезіні, а з 1749 р. служив помічником у Б.-Ф. Растреллі — виконував креслення для будівництва Зимового палацу і наглядав за роботами. 1755 р. Петро Юрійович брав участь у будівництві оранієнбаумського театру. Сумлінна і бездоганна служба, чин колезького радника й орден Св. Володимира дозволили його нащадкам закріпитися на високому соціальному щаблі російського суспільства. Сини Петра Юрійовича — *Павло* (бл. 1760 — ?) та *Іван* (бл. 1762 — ?) — зробили непогану кар'єру, а дочка *Марія* (23 липня 1763 — 21 грудня 1840) стала дружиною генерала від інфантерії *Карла-Ґустава Вранґеля* (9 червня 1742 — 7 березня 1824)[22].

Історія Патонів на новій батьківщині характерна для більшості іноземних родів, що поєднали свою долю з Російською імперією. Це був шлях через професіоналізм та сумлінну службу до дворянства, чинів і почестей.

Дід Євгена Оскаровича Патона — *Петро Іванович* (1796 — 2 вересня 1871) — рішенням Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання від 12 липня 1862 р. разом зі старшими синами — Оскаром і Миколою — був визнаний у російському спадковому дворянстві та внесений до 2-ої частини дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії. Це рішення затвердив указ Сенату по департаменту герольдії № 292 від 14 січня 1863 р.

Петро Іванович Патон досяг найвищих чинів Російської імперії, ставши сенатором 8-го департаменту Сенату, кавалером багатьох орденів, генералом від інфантерії. Він був досить заможним поміщиком. 21 листопада 1838 р. отримав майорат у Сувалкській губернії Царства Польського. Крім того, володів маєтками в Полтавському повіті однойменної губернії, у Бєльському повіті на Смоленщині, а також дерев'яним будинком у Москві. Від шлюбу з *Анною Григорівною Ґейман* (25 грудня 1800 — 12 червня 1888), дочкою відомого німецького банкіра, Петро Іванович Патон мав трьох синів та доньку *Кароліну*, що стала дружиною полковника *Гаврилова*.

Старший син Петра Івановича — *Оскар-Йоганн-Якоб* (*Оскар Петрович*; 8 листопада 1823—1900) — і став батьком видатного вченого. Він зробив успішну кар'єру: був консулом Російської імперії в Ніцці (1865—1886) та Бреслау (1886—1893), статським радником, кавалером орденів Св. Станіслава II ступеня (16 1872), Св. Анни II (18 квітня 1880) та III (26 серпня 1856) ступенів, Св. Володимира IV ступеня (22 вересня 1884), а також французького ордена Почесного легіону (3 березня 1892).

Від батька Оскар Петрович успадкував сувалкський майорат, придбав маєтки у Смоленській та Новгородській губерніях. 20 липня 1859 р.

[22] РГИА, ф. 470, оп. 4 (105/539), д. 16.

в с. Денисковичі Новозибківського повіту Чернігівської губернії він узяв шлюб із дочкою штабс-ротмістра Шишкова — *Катериною Дмитрівною* (бл. 1834 — ?). 7 травня 1888 р. рішенням Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання до роду Патонів були долучені дружина та діти Оскара Петровича. Це рішення затвердив указ Сенату № 1561 від 28 травня 1889 р.

Один із братів Оскара Петровича — *Микола Петрович* (3 січня 1827 — 24 травня 1909) — був майором, командиром батальйону Санкт-Петербурзького гренадерського полку, дійсним статським радником, кавалером орденів Св. Анни II (14 листопада 1879) та III (6 грудня 1853) ступенів, Св. Станіслава II ступеня (8 вересня 1859), Св. Володимира III ступеня (1 січня 1887). Він побрався з баронесою *Ольгою Андріївною фон Арпсгофен* (7 вересня 1829 — 27 листопада 1906) і мав синів Миколу (6 вересня 1855 — до 1861), Володимира (17 листопада 1856 — до 1872), Оскара (13 квітня 1858 — після 1914), Олександра (8 червня 1872 — 1938) і дочок Анну-Марію (8 вересня 1854 — ?), Ольгу (1 серпня 1859 — до 1872), Софію (18 вересня 1862 — 27 жовтня 1937), Марію (1867—1954).

Молодший із братів Патонів — *Іван Петрович* (19 листопада/1 грудня 1837 — 17 квітня 1911) — був прокурором Смоленського окружного суду. Від шлюбу з дочкою генерал-лейтенанта *Софією Михайлівною Фантон-де-Веррайон* (17 вересня 1837 — ?) мав шістьох дітей: Анастасію (21 червня 1864 — ?), Петра (24 квітня 1866 — 7 вересня 1941), Євгена (21 листопада 1867 — ?), Миколу (27 грудня 1868 — після 1923), Олександра (5 квітня 1870 — ?) та Анну (7 вересня 1871 — ?). Старшому із синів цього подружжя — Петрові Івановичу Патону — 21 березня 1901 р. височайшим указом було дозволено до власного приєднати прізвище діда — Фантон-де-Веррайон — і передавати його старшому нащадкові в роді[23].

Іван Петрович Патон та його родина рішенням Смоленського дворянського депутатського зібрання від 12 жовтня 1873 р. були визнані у спадковому дворянстві та внесені до 2-ої частини дворянської родовідної книги Смоленської губернії. Це рішення затвердив указ Сенату № 4160 від 19 листопада 1873 р.

Трагічно склалася доля молодших поколінь роду Патонів. Соціальні потрясіння 1917 р., що знищили величезну імперію, розкидали членів родини по різних політичних таборах і країнах. *Петро Іванович Патон-Фантон-де-Веррайон* — двоюрідний брат Є.О. Патона, учасник російсько-японської війни 1904—1905 рр., контр-адмірал, кавалер багатьох орденів — за гетьманату Павла Скоропадського служив головним комісаром флоту і портів Чорного й Азовського морів, згодом перейшов на бік денікінців, брав активну участь у Білому русі, емігрував.

Його молодший брат — *Микола Іванович*, також контр-адмірал — спочатку служив у гетьманському флоті, потім у більшовиків, очоливши

[23] РГИА, ф. 1343, оп. 50, д. 469.

училище командного складу флоту. Подальша доля його невідома (утім, неважко здогадатися). Дружина Миколи Івановича — *Ольга Георгіївна Патон* (бл. 1866 — 1950) — не залишилася в більшовицькій Росії, виїхавши за кордон.

Зінаїда Павлівна Патон (8 липня 1863 — березень 1942), вдова дійсного статського радника та члена санкт-петербурзьких окружного суду і судової палати *Оскара Миколайовича Патона*, ще одного двоюрідного брата видатного науковця, померла в Ленінграді під час блокади і похована на Піскарьовському кладовищі.

Молодший брат Оскара Миколайовича — *Олександр Миколайович Патон* — полковник, кавалер кількох орденів, був учасником Білого руху, але, потрапивши в більшовицький полон, перейшов на бік радянської влади і до 1923 р. служив у Робітничо-селянській червоній армії. У 1938 р. він був заарештований органами НКВС та розстріляний.

В еміграцію виїхали рідні сестра та брат Є.О. Патона, а сам він багато років змушений був приховувати навіть сам факт їх існування. *Олександра Оскарівна Матковська* (18 червня 1862 — 16 травня 1943), хрещена мати свого племінника — Бориса Євгеновича Патона, емігрувала до Франції, де оселилася в Ніцці, похована на місцевому православному кладовищі Кокад. *Петро Оскарович Патон* (21 вересня 1872 — поч. 1930-х), голова Річицької повітової земської управи, був річицьким повітовим комісаром за часів Тимчасового уряду, а в період гетьманату — поліським губернським старостою. Коли значна частина Білорусі відійшла до Другої Речі Посполитої, залишився у Польщі та служив у Брестському магістраті.

Страшна доля спіткала іншого брата Є.О. Патона — *Михайла Оскаровича* (5 серпня 1865 — квітень 1919) — відставного полковника і кавалера кількох орденів. Він був одружений з Олександрою Вікторівною Будде, рідною сестрою дружини Євгена Оскаровича, і хрестив його старшого сина Володимира. Служив ушицьким повітовим предводителем дворянства і головою Ушицької повітової земської управи, а за часів Тимчасового уряду виконував функції ушицького повітового комісара. У квітні 1919 р. Михайла Оскаровича разом з дружиною, сином та іншими домочадцями в їхньому будинку в Новій Ушиці вбили бандити.

Сьогодні, після десятиліть забуття, ми повертаємося до своїх коренів, відновлюємо історичну пам'ять, відшукуємо загублені гілки родовідних дерев. Цей процес тривалий, копіткий. І наше дослідження є новим етапом у реконструкції генеалогії славного роду. Уже віднайдено багато цікавих документів, уведено до наукового обігу низку нових фактів. Але попереду, безперечно, велика пошукова робота, цікаві знахідки.

Для реконструкції родоводу Патонів використано переважно джерела офіційного походження з архівосховищ України та Росії. Найцікавіші серед них — справи про дворянство, що зберігаються у фондах Російського державного історичного архіву у Санкт-Петербурзі. Вони містять величезну кількість документів як власне генеалогічного, так і загального біогра-

фічного характеру. У кожній зі справ є генеалогічна таблиця, що охоплює три покоління і дає уявлення про родинні зв'язки різних відгалужень. Для підтвердження зафіксованого споріднення надано виписки з лютеранських і православних метричних книг, а також послужні списки представників роду, в яких зазначено основні анкетні дані, наведено відомості про сімейний та майновий стан, кар'єрне зростання, нагородження, участь у воєнних кампаніях, перебування у відпустках, хвороби тощо. Усі ці документи мають високий рівень достовірності, оскільки проходили складний шлях затверджень на основі оригіналів.

До послужних списків за характером інформації наближаються особові листки та автобіографії з радянських часів, що зберігаються в персональних справах представників роду Патонів у Науковому архіві Президії НАН України, Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України, Центральному державному архіві громадських об'єднань України. За досить високої інформативності вони, на жаль, мають нижчий рівень достовірності порівняно з дореволюційними документами. Це пояснюється іншою формою організації радянського діловодства, відсутністю системності, фаховості. На відміну від послужних списків особові листки заповнювали безпосередньо зацікавлені особи, тому вони могли містити як умисні, так і неумисні спотворення інформації. Так, з огляду на тогочасні обставини приховувалася інформація щодо соціального статусу родини. Крім того, дуже поширеними є неточно вказані дати різних подій у житті людини, у тому числі народження. Це зумовлено зміною календарного стилю з юліанського на григоріанський, плутаниною між днями народження та хрещення тощо. Така ситуація спостерігається з датами появи на світ Євгена Оскаровича та Бориса Євгеновича Патонів. Тому тут у пригоді стають саме метричні записи, за допомогою яких можна встановити точну дату народження та хрещення.

Значні розбіжності спостерігаються в датуванні нагороджень — в особових листках та автобіографіях представників роду Патонів трапляються різні дати. Слід зауважити, що хибні дані потрапили навіть до авторитетних довідкових видань. Для їх уточнення використано безпосередньо документи про нагородження або газетні матеріали.

Загалом незалежно від походження кожен документ вимагає критичного ставлення і, за можливості, порівняння наведеної в ньому інформації з іншими джерелами. Саме такий метод і застосували автори, намагаючись верифікувати всі відомості.

Користуючись нагодою, автори висловлюють вдячність усім, хто сприяв створенню цієї книги, а саме колективам Центрального державного історичного архіву України в м. Київ, Державного архіву м. Києва, Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України,

Центрального державного архіву громадських об'єднань України, Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г.С. Пшеничного, Наукового архіву Президії НАН України, Російського державного історичного архіву (Санкт-Петербург), Державного архіву Російської Федерації (Москва), Архіву зовнішньої політики Російської імперії (Москва), Інституту архівознавства Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, а також О.О. Патон, історику та архівісту К.Є. Новохацькому, директору та заступнику директора Центрального державного історичного архіву України у м. Київ О.В. Музичук та Л.Я. Демченко, директору Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України Н.В. Маковській, директору Державного архіву Хмельницької області В.Г. Байдичу, директору Державного архіву Чернігівської області Р.Б. Воробей та головному спеціалісту цього архіву А.В. Морозовій, завідувачу Меморіального музею академіка Є.О. Патона О.Б. Сильвестровій, російським генеалогам О.М. Карамишеву, М.Ю. Катін-Ярцеву та А.О. Шумкову.

ПАТОНИ (ПАТТОНИ) ТА ПАТОН-ФАНТОН-ДЕ-ВЕРРАЙОН. ПОКОЛІННИЙ РОЗПИС

1 коліно

1. Ґеорґ Паттон. * ..., † ...
Придворний кухмістер, згодом мундкох (згадується 1748—1751).

Х ...

2 коліно

2/1. Петер-Ґеорґ (Петро Юрійович) Патон[1]. * Санкт-Петербург, 1733 р., † Санкт-Петербург, 2 грудня 1809 р.
Архітектор. Навчався під керівництвом П.-А. Трезіні, працюючи його помічником. З 1749 р. був помічником у архітектора Б.-Ф. Растреллі, виконував креслення для будівництва Зимового палацу та здійснював нагляд за роботами. За атестацією Б.-Ф. Растреллі отримав звання гезеля, був зарахований до Канцелярії від будівництва (з 1765 р. — Канцелярія, з 1769 р. — Контора від будівництва її імператорської величності будинків та садів) «архітектурії помічником» з чином прапорщика (1752). Брав участь у будівництві оранієнбаумського театру (1755). Отримав звання «за-архітектора» з чином сухопутного капітана (1757) та «архітектора» з чином секунд-майора (1762). Прийнятий на службу до Комерц-колегії для догляду за казенними будинками (1767). Надвірний радник (1782). Архітектор при Сенаті (1783—1802). Колезький радник (після 1795 р.).

Кавалер ордена Св. Володимира IV ступеня.

Х ...

3 коліно

3/2. Павло Петрович Патон. * бл. 1760 р., † ...
Полковник, командир Софійського мушкетерського полку (1802—1804).

4/2. Іван Петрович Патон. * бл. 1762 р., † ....
Надвірний радник.

Власник с. Репіно Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії.

Х ...

---

[1] Про нього також див.: *Собко Н.П.* Словарь русских художников, ваятелей, живописцев, зодчих, рисовальщиков, граверов, литографов, медальеров, мозаичистов, иконописцев, литейщиков, чеканщиков, сканщиков и проч.: с древнейших времен до наших дней (XI—XIX вв.). — СПб.: Тип. М.М. Стасюлевича, 1899. — Т. 3, вып. 1. П (700 имен). — С. 51; *Новицкий А.* Патон Петр Юрьевич // Русский биографический словарь: в 25 т. / А.А. Половцов. — Москва: Тип. И.Н. Скороходова, 1902. — Т. XIII: Павел, преподобный — Петр (Илейка). — С. 380.

5/2. Марія Петрівна Патон. * Санкт-Петербург, 23 липня 1763 р., † Санкт-Петербург, 21 грудня 1840 р.

Х 1 серпня 1781 р., ***Карл (Карл-Ґустав) Романович (Рейнгольдович) фон Вранґель***, * 9 червня 1742 р., † Санкт-Петербург, 7 березня 1824 р.

Син асесора (засідателя) ризького гофгеріхту (надвірного суду) Нільса-Рейнгольда фон Вранґеля з лінії Койль-Тойс (1707—1747) та Ґедвіґи-Вільгельміни, народженої фон Вартман (1712—1789).

Командир Софійського піхотного полку (1785—1788), виборзький обер-комендант і шеф гарнізонного полку (1797—1800), інспектор інфантерії Фінляндської інспекції (1800), генерал від інфантерії (1799).

Їхні діти:

1. Петер-Фрідріх фон Вранґель, * Санкт-Петербург, 4 червня 1782 р., † 23 березня 1833 р. Колезький радник.

2. Катаріна-Марія фон Вранґель, * Санкт-Петербург, 7 вересня 1783 р., † ...

3. Карл-Герман фон Вранґель, * Санкт-Петербург, 10 грудня 1784 р., † ...

4. Елізабет-Софія фон Вранґель, * Санкт-Петербург, 9 грудня 1786 р., † ...

Х 1808 р., Петро Ягерський, генерал-лейтенант[2].

4 коліно

6/4. Петро Іванович Патон. * 1796 р., † Санкт-Петербург, 2 вересня 1871 р., похований у Москві на Іновірському кладовищі на Введенських горах.

Вступив на службу колоновожатим в імператорський почет по квартирмейстерській частині (згодом — Генеральний штаб; 15 лютого 1812 р.). Командир 33-го (1830—1833) та Коливанського (1833—1838) єгерських полків, 2-ої (1838—1841) та 1-ої (1841—1846) бригад 15-ої піхотної дивізії, начальник резервної дивізії 4-го піхотного корпусу (1846—1850), оренбурзький комендант (1850—1853), генерал від інфантерії (1869). Сенатор (1853).

Учасник російсько-французької війни 1812 р. і закордонних походів російської армії 1813—1814 рр., російсько-турецької війни 1828—1829 рр., завоювання Кавказу.

Кавалер орденів Св. Анни IV ступеня (1812), Св. Володимира IV ступеня з бантом (1829), Св. Георгія IV класу (1837, за 25 років офіцерської бездоганної служби), Св. Анни II ступеня (1837), Св. Володимира III ступеня (1842),

[2] Відомості про Вранґелів див.: Genealogisches Handbuch der Baltischen Ritterschaften: Teil Estland. — Görlitz, 1929. — Bd. I. — S. 561—562.

Св. Станіслава I ступеня (1843), Св. Анни I ступеня (1853), Св. Анни I ступеня з імператорською короною (1858), Св. Володимира II ступеня з мечами (1862). Нагороджений медаллю в пам'ять про здобуття Парижа (1814), срібною медаллю в пам'ять війни 1812 р. (1812), срібною медаллю в пам'ять російсько-турецької війни 1828—1829 рр. (1832), відзнаками за 30 (1837), 35 (1852 р.), 40 (1859) років бездоганної служби[3].

Власник височайше пожалуваного 21 листопада/3 грудня 1838 р. майорату Кірсна у Сувалкській губернії (Царство Польське) та родового маєтку в Полтавському повіті й губернії, придбаного маєтку в Бєльському повіті Смоленської губернії, дерев'яного будинку в Москві.

X ***Анна Григорівна Ґейман (Ґейманн)***. * 25 грудня 1800 р., † Москва, 12 червня 1888 р.

Дочка німецького банкіра Генріха-Ґреґора (Григорія Юхимовича) Ґеймана (1771—1843) та Олени, народженої…

Власниця придбаного 29 вересня 1836 р. с. Іванівці Полтавського повіту та губернії.

5 коліно

7/6. Оскар-Йоганн-Якоб (Оскар Петрович) Патон. * Вознесенськ Херсонської губернії, 8 листопада 1823 р., охрещений як лютеранин у Вознесенську 1823 р., † 1900 р., похований на парафіяльному православному кладовищі с. Хребтіїв Ушицького повіту Подільської губернії[4]. Освіту здобув у Головному (Миколаївському) інженерному училищі (1838—1843). Військовий інженер, капітан лейб-гвардії Кінно-піонерного дивізіону (1855), звільнений у цивільну службу з чином колезького радника (1857), керуючий Новомаїнським відділенням Самарської удільної контори (1857—1859), російський консул у Ніцці (Франція, 1865—1886) та Бреслау (Пруссія, 1886—1893), статський радник (1875). У відставці з 17 вересня 1893 р.

Кавалер орденів Св. Анни III ступеня (1856), Св. Станіслава II ступеня (1872), Св. Анни II ступеня (1880), Св. Володимира IV ступеня (1884, за 35-річну службу у класних чинах), французького ордена Почесного легіону (1892). Нагороджений відзнакою за 40 років бездоганної служби (1889).

[3] Так у послужному списку П.І. Патона (див.: документ № 8 та 23).

[4] Відомості про те, що Оскар Петрович Патон помер 1909 р., не відповідають дійсності, оскільки у виданій 1901 р. книзі Ю. Сіцінського зазначено: «На Хребтіївському православному кладовищі місцевим власником шт.-капітаном М. Патоном збудовано муровану каплицю на могилі батька, Оскара Патона (долученого до православ'я)» (див.: Приходы и церкви Подольской епархии / Под ред. Е. Сецинского. — Біла Церква: О. Пшонківський, 2009. — С. 799).

Власник майорату Кірсна Кальварійського повіту Сувалкської губернії (з 1871 р.) та придбаних маєтків Ступино й Ларіно з «сільцями» Бєльського повіту Смоленської губернії (з 1858 р.), с. Паново з «сільцями» Бєльського повіту Смоленської губернії (з 1858 р.; з 1859 р. належало до Тихвінського повіту Новгородської губернії) та с. Машеве з хутором Сергіївський Новгород-Сіверського повіту Чернігівської губернії (продане в 1891 р.).

Х с. Денисковичі Новозибківського повіту Чернігівської губернії, 20 липня 1859 р., ***Катерина Дмитрівна Шишкова***. * бл. 1834 р., † …

Дочка штабс-ротмістра…[5]

Власниця придбаного маєтку Льохово (Будниця також) з фільварком Любово Городоцького повіту Вітебської губернії (з 1862 р.) і с. Хребтіїв із «сільцем» Шуркою та частиною слободи Пилипи Ушицького повіту Подільської губернії.

8/6. Микола Петрович Патон. * 3 січня 1827 р., охрещений 24 жовтня 1828 р. в євангелічній церкві Св. Катерини м. Санкт-Петербурга. Хрещені батьки: купець 1-ї гільдії Демид Шведов та генеральша фон Вранґель. † маєток Тимошкіно Новоторзького повіту Тверської губернії, 24 травня 1909 р.

Освіту здобув у Головному (Миколаївському) інженерному училищі (1841—1847). Командир батальйону Санкт-Петербурзького гренадерського полку, майор (1856), помічник керуючого горілчано-акцизними зборами в Тульській (1862—1865) та Тверській (1865—1880) губерніях, чиновник з особливих доручень Міністерства фінансів Російської імперії, прикомандирований до Новгородської та Тверської губерній (1885), дійсний статський радник (1891), у відставці з 15 квітня 1896 р.

Кавалер орденів Св. Анни III ступеня (1853), Св. Станіслава II ступеня (1859), Св. Анни II ступеня (1879), Св. Володимира III ступеня (1887).

Власник придбаного маєтку Тимошкіно Новоторзького повіту Тверської губернії.

Х Нарва Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії, 15 листопада 1853 р., баронеса ***Ольга Андріївна***

[5] За деякими даними, Катерина Дмитрівна народилася 10 січня 1837 р. і була дочкою Дмитра Петровича Шишкова (1809—1892) та Олександри Карлівни, народженої баронеси фон Фітінгоф. Див.: Дмитрий Петрович Шишков // Geni [Электронный ресурс]. — Режим доступа: https://www.geni.com/people/Дмитрий-Шишков/6000000025903682864 — Название с экрана (25.11.2017).

фон Арпсгофен. * Нарва Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії, 7 вересня 1829 р., † Твер, 27 листопада 1906 р.

Дочка власника маєтків Германсберг і Вазагоф Везенберзького повіту Естляндської губернії барона Ґерхарда-Генріха фон Арпсгофена (1795—1854) та Ольги Лаврентіївни, народженої Варнек (1807—1883).

9/6. Кароліна Петрівна Патон. * ..., † ...

Вихованка Катерининського інституту в Санкт-Петербурзі.

Х до 1861 р., ***... Гаврилов***. * …, † …

Син …

Полковник.

10/6. Іван Петрович Патон. * Плоцьк (Царство Польське), 19 листопада/1 грудня 1837 р., охрещений 23 липня 1838 р. в євангелічній Аугсбурзькій церкві у Варшаві. Хрещені батьки: генерал-лейтенант Михайло Чаадаєв та Олена Ґейман. † Санкт-Петербург, 17 квітня 1911 р.

Освіту здобув в імператорському Олександрівському ліцеї. Прокурор Смоленського (1872) та Катеринославського окружних судів, дійсний статський радник (1883), таємний радник у відставці (1911).

Власник «сільця» Рогозіно-Долматово (Булгак також), «пустоші» Єникеєв-Карач Лаїшевського повіту Казанської губернії (придбано з торгів 22 лютого 1888 р., продано різним особам у 1899 р.).

Х 1) ***Софія Михайлівна Фантон-де-Веррайон***. * Санкт-Петербург, 17 вересня 1837 р., † …

Дочка власника маєтку Максимово Рославського повіту Смоленської губернії, генерал-лейтенанта Генерального штабу Російської імперії, бессарабського губернатора Михайла Львовича Фантон-де-Веррайона (1804—1887) й Анастасії Георгіївни (Григорівни), народженої Філіпеско.

2) Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 8 листопада 1906 р., ***Єлизавета Сергіївна Ниценко***, народжена **...** * бл. 1866, † …

Дочка …

Удова мічмана російського флоту ***... Ниценка***[6].

[6] Указом герольдії Урядового сенату від 19 вересня 1868 р. № 4063 до 3-ої частини дворянської родовідної книги Полтавської губернії були внесені мічман Андрій Антонович Ниценко, його дружина Єлизавета Сергіївна і діти Сергій, Марія та Євгенія. Див.: Список дворян, внесенных в дворянскую родословную книгу Полтавской губернии за 1802—1907 годы / Ред. А.А. Шумков. Сост. В.В. Коротенко, И.Г. Рыклис, М.Ю. Чиркова, А.И. Якименко. — Москва: Старая Басманная, 2013. — С. 403.

6 коліно

11/7. Наталія Оскарівна Патон. * 27 червня 1860 р., охрещена 3 липня 1860 р. у стесецькій Петропавлівській церкві Городоцького повіту Вітебської губернії. Хрещені батьки: колезький реєстратор Анатолій Олександрович Савельєв та поміщиця Олександра Карлівна Савельєва. † ...

Х 1) до 1883 р., ***Володимир Петрович Савельєв***. * …, † до 1892 р.

Син …

Колезький асесор (1883).

2) 1895 р., ***... Добровольський***. * …, † …

Син …

12/7. Олександра Оскарівна Патон. * Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 18 червня 1862 р., охрещена 20 липня 1862 р. у православній церкві в Ніцці. † Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 16 травня 1943 р., похована на російському цвинтарі Кокад у Ніцці.

Х ***... Матковський***. * …, † до 1943 р.

Син …

13/7. Олександр Оскарович Патон.[7] *** Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 11 жовтня 1863 р., † ...**
Керуючий Чистопольським відділенням Державного банку (1897—1901), надвірний радник.

Власник майорату Кірсна Кальварійського повіту Сувалкської губернії, а також с. Єрьоміно Гомельського повіту Могильовської губернії.

Х ***Катерина Анатоліївна*** … * …, † …

Дочка …

14/7. Михайло Оскарович Патон. * Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 5 серпня 1865 р., † Нова Ушиця Подільської губернії, квітень 1919 р., похований у с. Хребтіїв[8]**.**

---

[7] Деякі відомості про Олександра Патона див.: *Фотнич О.* Деревня Турки, Патоны [Электронный ресурс] // Легкий хлеб [Сайт]. — Режим доступа: https://o-fotinich.livejournal.com/54248.html. — Название с экрана (15.10.2017).

[8] Михайло Патон разом з дружиною Олександрою та сином Антонієм були вбиті бандитами 1919 р., поховані у с. Хребтіїв. Про обставини смерті див.: *Малюгіна І.В., Онищук Н.Л.* Калюс // Енциклопедія сучасної України. — Київ : Наукова думка, 2012. — Т. 12. — С. 96; *Шпаковський С.М.* Михайло Оскарович Патон (1865—1919 рр.): дворянин, офіцер, чиновник (невідомі сторінки з життя та діяльності) // Матеріали XIV Подільської наукової історико-краєзнавчої конференції (14—15 листопада 2014 р.). — Кам'янець-Подільський: Сисин О.В. Абетка, 2014. — С. 586—587.

Виховувався в Пажеському корпусі, який закінчив за першим розрядом. Службу почав 1884 р. прапорщиком лейб-гвардії Преображенського полку. Штабс-капітан лейб-гвардії Преображенського полку (1897), полковник у відставці (1902). Почесний мировий суддя Ушицького округу (1902—1917), ушицький повітовий предводитель дворянства (1905—1917), голова Ушицької повітової земської управи (1911—1917), дійсний статський радник (1914). Ушицький повітовий комісар Тимчасового уряду (1917).
З 1910 р. за зволенням імператриці Марії Федорівни став довічним почесним членом Ушицького повітового опікунства про дитячі притулки.

Нагороджений орденами Св. Станіслава III ступеня (1897), Св. Володимира IV (1906) та III (1916) ступенів, німецьким орденом Червоного орла IV ступеня, а також медалями «В пам'ять царювання імператора Олександра III» (1896), «В пам'ять священної коронації їх імператорських величностей» (1896), Червоного Хреста за участь у діяльності товариства під час російсько-японської війни 1904—1905 рр. (1907), світлобронзовою медаллю в пам'ять 200-річчя Полтавської битви (1910) та іншими відзнаками.

Власник (за дарчим записом від матері) с. Хребтіїв із «сільцем» Шуркою та частиною слободи Пилипи Ушицького повіту Подільської губернії.

Х с. Песець Новоушицького повіту Подільської губернії, 8 січня 1906 р., ***Олександра Вікторівна Будде***. * 19 жовтня 1879 р., † Нова Ушиця Подільської губернії, квітень 1919 р., похована у с. Хребтіїв.

Дочка генерала від інфантерії у відставці Віктора Еммануїловича Будде (1836—1901) й Олександри Павлівни, народженої баронеси Местмахер (1850—1909). Рідна сестра Наталії Вікторівни, дружини свого дівера Євгена Оскаровича Патона.

15/7. Володимир Оскарович Патон. * Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 28 серпня 1867 р., † ...

16/7. Євген Оскарович Патон. * Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 20 лютого/4 березня 1870 р. (за радянськими документами — 5 березня 1870 р.), охрещений 22 березня 1870 р. у православній церкві в Ніцці. Хрещені батьки: його імператорська високість великий князь В'ячеслав Костянтинович та її імператорська високість велика княгиня Олександра Йосипівна, замість якої — фрейліна графиня Келлер.

† Київ, 12 серпня 1953 р., похований на київському Байковому кладовищі.

Освіту здобув у Саксонському королівському вищому технічному училищі (Дрезден; 1888—1894) та Санкт-Петербурзькому інституті інженерів шляхів сполучення (1895—1896). Інженер шляхів сполучення, фахівець у галузі мостобудування та електричного зварювання. Співробітник технічного відділу Миколаївської залізниці (1896—1897), начальник технічного відділу служби шляху Московсько-Ярославсько-Архангельської залізниці (1897—1899), викладач (1897—1901) та екстраординарний професор кафедри мостів (1901—1904) Московського інженерного училища. Ад'юнкт Інституту інженерів шляхів сполучення імператора Олександра I (1901). Ординарний професор кафедри будівельного мистецтва Київського політехнічного інституту (1905—1929), декан інженерного відділення цього ж інституту (1906—1907). Статський радник (1906). Академік АН УРСР (1929). Засновник і завідувач кафедри інженерних споруд АН УРСР (1929—1930), на базі якої створено спочатку електрозварювальну лабораторію (1930—1934), а згодом Науково-дослідний інститут електрозварювання (1934 р., з 1945 р. інститут носить його ім'я). Віце-президент АН УРСР (1945—1952).

Заслужений діяч науки УРСР (1940), Герой Соціалістичної Праці (1943), лауреат Сталінської премії I ступеня (1941), кавалер двох орденів Леніна (обидва — 1943 р.) та Трудового червоного прапора (1940, 1948), Червоної зірки (1942), Вітчизняної війни I ступеня (1944).

Депутат Верховної Ради СРСР 2-го, 3-го скликань.

X 1) Ніжин Чернігівської губернії, 8 січня 1893 р., ***Євгенія Миколаївна Киселевська***, народжена ***...***, * бл. 1849 р., † …

Дочка …

Із жовтня 1891 р. удова за першим шлюбом відставного капітана … ***Киселевського***.

Після трирічної безвісної відсутності дружини розлучений рішенням київського єпархіального начальства від 31 серпня — 5 вересня 1915 р., затвердженим указом Синоду від 23 жовтня — 1 листопада 1915 р.

2) Київ, 8 лютого 1916 р. (указом Синоду № 472 від 25 січня 1916 р. отримав дозвіл на другий шлюб), ***Наталія Вікторівна Будде***. * 25 жовтня 1884 р., † Київ, 1971 р., похована на київському Байковому кладовищі поруч з чоловіком.

Дочка генерала від інфантерії у відставці Віктора Еммануїловича Будде (1836—1901) й Олександри Павлівни, народженої баронеси Местмахер (1850—1909). Рідна сестра Олександри Вікторівни, дружини свого дівера Михайла Оскаровича Патона.

17/7. Петро Оскарович Патон[9]**. * Ніцца (департамент Приморські Альпи, Франція), 21 вересня 1872 р., † Брест-над-Бугом (Поліське воєводство, Польща), поч. 1930-х років.** Голова Річицької повітової земської управи (1913—1917). Річицький повітовий комісар Тимчасового уряду (1917), за гетьманату — поліський губернський староста (1918). Після 1921 р. служив у іпотечному відділі Брестського магістрату.

Власник с. Городище Річицького повіту Мінської губернії.

Х ***Олена Миколаївна Гаврилова***. * …, † …

Дочка річицького окружного судді Миколи Костянтиновича Гаврилова та начальниці власної гімназії Єлизавети Володимирівни, народженої …

Голова Річицького товариства для допомоги бідним.

Нащадків не мали.

18/8. Анна-Марія Миколаївна Патон. * Нарва Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії, 8 вересня 1854 р., охрещена 6 листопада 1854 р. в євангелічно-лютеранській церкві Св. Іоанна в Нарві. Хрещені батьки: генеральша Анна Патон, народжена Ґейман та барон Генріх фон Арпсгофен. † …

Х до 1872 р. **…**

19/8. Микола Миколайович Патон. * Нарва Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії, 6 вересня 1855 р., † до 1861 р.

20/8. Володимир Миколайович Патон. * Москва, 17 листопада 1856 р., охрещений 23 грудня 1856 р. в євангелічно-лютеранській церкві Св. Петра і Павла в Москві. Хрещені батьки: московський цивільний губернатор, генерал-майор та кавалер Микола Синельников; заочно — колезький радник Олександр фон Варнек; заочно — полковниця Софія Олишева, народжена баро-

[9] Деякі відомості про Петра Патона та його дружину див.: *Лебедева В.* Мост Патонов на Беларусь // Гомельская правда. — 2011, 19 октября [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://gp.by/category/news/society/news18623.html. — Название с экрана (15.10.2017).

неса фон Арпсгофен, за неї — дівиця Софія Леонтьєва; заочно — дружина сенатора Анна Патон, народжена Ґейман. † до 1872 р.

21/8. Оскар Миколайович Патон. * Нарва Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії, 13 квітня 1858 р., охрещений 15 травня 1858 р. у євангелічно-лютеранській церкві Св. Іоанна в Нарві. Хрещені батьки: полковниця Емілія фон Арпсгофен, народжена Рюль та надвірний радник Оскар Патон. † після 1914 р.

Товариш прокурора Луцького (1890—1892) і Київського (1892—1906) окружних судів, член Санкт-Петербурзьких окружного суду (1906—1914) і судової палати (з 1914 р.), дійсний статський радник (1911).

Кавалер ордена Св. Станіслава II ступеня (1900).

Х 1897 р., ***Зінаїда Павлівна Ґейциґ***, народжена ***Преснухіна***. * 8 липня 1863 р., † Ленінград, березень 1942 р., похована на Піскарьовському кладовищі[10].

Дочка відставного полковника Павла … Преснухіна[11] та Катерини …, народженої …

Удова за першим шлюбом полковника ***Костянтина Ґейциґа***.

22/8. Ольга Миколаївна Патон. * Нарва Ямбурзького повіту Санкт-Петербурзької губернії, 1 серпня 1859 р., охрещена 15 вересня 1859 р. в євангелічно-лютеранській церкві Св. Іоанна в Нарві. Хрещені батьки: баронеса Ольга фон Арпсгофен, народжена Варнек, полковник Дмитро Олишев та комерції радник Олександр Ґейман. † до 1872 р.

23/8. Софія Миколаївна Патон. * 18 вересня 1862 р., прийняла православ'я 10/23 жовтня 1937 р., † Женева (Швейцарія), 27 жовтня 1937 р., похована на кладовищі Пті-Саконне.

Здобула освіту на медичному факультеті Женевського університету. Доктор медицини, мала приватну практику в Женеві.

Незаміжня.

[10] Див.: Блокада. Алфавитный список погибших. Панкович—Пашиц [Электронный ресурс] // Сайт «Мое семейное древо». — Режим доступа: https://pomnirod.ru/materialy-k-statyam/vojna/2-mirovaya/blokada-alfavitnyj-spisok-pogibshih/блокада.-алфавитный-список-погибших.-п/блокада.-алфавитный-список-погибших.-панкович.html. — Название с экрана (15.10.2017).

[11] Імовірно, Павло Васильович Преснухін, герой Кримської війни, полковник та георгіївський кавалер.

24/8. Марія Миколаївна Патон. * … 1867 р., † … 1954 р., похована на кладовищі Сент-Женев'єв-де-Буа (департамент Ессон, Франція).

25/8. Олександр Миколайович Патон. * 8 червня 1872 р., † 1938 р.
Освіту здобув у Миколаївському інженерному училищі (1894) та Миколаївській інженерній академії (1901). Полковник (1915). Діловод з будівництва окружного інженерного управління Одеського військового округу (з 1911 р.).

Кавалер орденів Св. Анни III ступеня (1906), Св. Станіслава II ступеня (1909), Св. Володимира IV ступеня (1916).

Учасник Білого руху. Потрапив у радянський полон, до 1923 р. служив у Робітничо-селянській червоній армії. У 1938 р. він був заарештований органами НКВС та розстріляний.

26/10. Анастасія Іванівна Патон. * 21 червня 1864 р., † …
Х 30 січня 1899 р., ***Анатолій Фріде***[12]. * …, † …
Син …

27/10. Петро Іванович Патон, з 21 березня 1901 р. Паттон-Фантон-де-Веррайон. * Вітебськ, 24 квітня 1866 р., охрещений 3 червня 1866 р. у вітебській Ринково-Воскресенській церкві. Хрещені батьки: голова Вітебської карної палати Петро Іванович Немченко та дружина генерал-лейтенанта Михайла Львовича Фантон-де-Веррайона Анастасія Григорівна. † Франція, 7 вересня 1941 р.
Випускник Морського корпусу (1883) та Морської академії (1908). Командир канонерського човна «Гіляк» (1906—1909), начальник 8-го дивізіону міноносців Балтійського флоту (1909—1911), командир лінійного корабля «Синоп» (1912—1916), начальник навчального загону Чорноморського флоту (з 1914 р.), начальник загону суден оборони північно-західної частини Чорного моря (1916—1917), контр-адмірал (1915), з 13 квітня 1917 р. у запасі. Член правління і тимчасовий голова Російського Дунайського пароплавства (1918). Головний комісар флоту і портів Чорного та Азовського морів Української Держави (1918), у 1920 р. — офіцер денікінських Збройних сил Півдня Росії. В еміграції був членом громадських офіцерських організацій.

[12] Імовірно, його стосується інформація: Анатолій-Михайло-Вільгельм Олександрович Фріде, * 5 червня 1864 р., 1895 р. зарахований до Головного управління уділів Міністерства імператорського двору. Див.: Российский государственный исторический архив, ф. 1349, оп. 2, д. 902, л. 7—8.

Учасник російсько-японської війни 1904—1905 рр., зокрема Цусимського бою, Першої світової війни і Білого руху.

Нагороджений орденами Св. Анни III ступеня (1893), Св. Станіслава II ступеня (1903), Св. Володимира IV ступеня з бантом (1908, за 25 років служби), Св. Анни II ступеня (1908), Св. Володимира II ступеня (1910), Св. Володимира III ступеня (1913), з мечами (1915), медалями — у пам'ять царювання імператора Олександра III (1896), російсько-японської війни 1904—1905 рр. (1906), 100-річчя Вітчизняної війни 1812 р. (1912), 300-річчя царювання дому Романових (1913), 200-річчя Гангутської перемоги (1915), а також золотою шаблею з написом «За хоробрість» (1906), золотим знаком про закінчення курсу Морського корпусу (1910), срібною медаллю за допомогу, надану постраждалим під час землетрусу в Мессіні та Калабрії (1911), командорськими хрестами грецького ордена Спасителя (1909), туніського ордена Слави (1909), ордена Корони Італії (1910).

Х 30 січня 1903 р., ***Євгенія Матвіївна Боголюбова***, народжена ***Шишкова***. * 6 січня 1874 р., † Париж, 23 січня 1951 р., похована на кладовищі Сент-Женев'єв-де-Буа (департамент Ессон, Франція).

Дочка колезького радника …

У першому шлюбі (розлучення в 1903 р.) з лейтенантом ***Миколою Дмитровичем Боголюбовим*** (1867 — ?).

28/10. Євген Іванович Патон. * Калуга, 21 листопада 1867 р., охрещений 10 грудня 1867 р. у калузькій Спасо-Слобідській церкві. Хрещені батьки: товариш прокурора Михайло Андрійович Матвєєв та дружина голови козельського з'їзду мирових суддів Єлизавета Олексіївна Кашкіна. † …

Вільнонайманий службовець Київської ощадної каси (15 листопада 1915 р.).

Х **…**

29/10. Микола Іванович Патон. * Калуга, 27 грудня 1868 р., охрещений 6 січня 1869 р. у калузькій Спасо-Слобідській церкві. Хрещені батьки: член окружного суду Олександр Миколайович Патон (у документі помилка (див. документ № 28), правильно — Оскар Миколайович Патон) **та дружина сенатора генерал-лейтенанта Анна Григорівна Патон. † після 1923 р.**

Закінчив Морське училище (1889). Під час російсько-японської війни у складі загону транспортів брав участь у поході 2-ої Тихоокеанської ескадри на театр бойових

дій (1904—1905). Командував міноносцями «Страшный», «Боевой» (1909), есмінцем «Стерегущий» (1910—1915), начальник 6-го дивізіону міноносців Балтійського флоту (1915—1917), начальник 2-ої бригади лінійних кораблів (1917), контр-адмірал (1917). У період гетьманату служив на флоті Української Держави (1918). Перейшов на службу до Червоного флоту, обіймав посади старшого морського начальника у Кронштадті, начальника Кронштадтської бази Балтфлоту, начальника училища командного складу Робітничо-селянського червоного флоту (1920—1922), був співробітником Морської історичної комісії (з 1923 р.).

Нагороджений орденами Св. Анни II ступеня з мечами (1911), Св. Володимира III ступеня з мечами (1916) та георгіївською зброєю (1915).

Х 31 серпня 1903 р., ***Ольга Георгіївна Голикова***, народжена ***Яковлєва***. * бл. 1866 р., † Менвілл, штат Нью-Джерсі, США, 20 травня 1950 р.

Дочка титулярного радника …

У першому шлюбі з командиром транспорту «Псезуап» капітаном 2-го рангу ***Євгеном Миколайовичем Голиковим 2-м*** (1856—1903).

З 1920 р. в еміграції.

30/10. Олександр Іванович Патон. * Калуга, 5 квітня 1870 р., охрещений 23 квітня 1870 р. у калузькій Мироносицькій церкві. Хрещені батьки: товариш прокурора Валентій Хомич Раковський та дружина товариша прокурора Олександра Петрівна Кавтарадзе. † …

Керівник канцелярії херсонського цивільного губернатора, колезький асесор. Уповноважений Російського театрального товариства у Херсоні (1901—1905).

31/10. Анна Іванівна Патон. * Смоленськ, 7 вересня 1871 р., охрещена 16 вересня 1871 р. у смоленській Преображенській церкві. Хрещені батьки: землевласник Смоленського повіту, колезький секретар Володимир Олексійович Трубников та вдова статського радника Фаїна Григорівна Повало-Швейковська. † …

7 коліно

32/13. Ольга Олександрівна Патон. * с. Єрьоміно Гомельського повіту Могильовської губернії, січень 1891 р.

33/14. Антон Михайлович Патон. * 1918 р., † Нова Ушиця Подільської губернії, квітень 1919 р., похований у с. Хребтіїв.

34/16. Володимир Євгенович Патон. * Київ, 5/18 березня 1917 р., охрещений 22 травня 1917 р. в київській церкві Св. Марії Магдалини. Хрещені батьки: відставний гвардії полковник Михайло Оскарович Патон та дворянка Ольга Павлівна Мацнєва. † Київ, 28 лютого 1987 р., похований на київському Байковому кладовищі.

Закінчив Уральський індустріальний інститут ім. С.М. Кірова (1941).

Фахівець у галузі металургії та зварювання, кандидат технічних наук (1951), начальник відділу і заступник начальника дослідного експериментального конструкторсько-технологічного бюро Науково-дослідного інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР (1943—1987).

Лауреат Сталінської премії (1946) та Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1971, 1973), заслужений винахідник УРСР (1982), кавалер орденів Знак пошани (1976), Трудового червоного прапора (1984). Нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1987) та медалями.

Х 1) ***Джемма ...***

2) Київ, 1961 р., ***Тамара Семенівна Кошкіна***. * 1926 р.

35/16. Борис Євгенович Патон. * Київ, 1/14 листопада 1918 р. (за радянськими документами — 27 листопада 1918 р.), охрещений 16 лютого/1 березня 1919 р. у київській церкві Св. Марії Магдалини. Хрещені батьки: інженер Олексій Іванович Толчин та Олександра Оскарівна Матковська.

Закінчив Київський індустріальний інститут (1941).

Фахівець у галузі металургії та зварювання, доктор технічних наук (1952), заступник директора (1950—1953) і директор (з 1953 р.) Науково-дослідного інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР (з 1994 р. — НАН України), академік АН УРСР (1958), президент АН УРСР (з 1962 р.; з 1994 р. — НАН України).

Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1968), заслужений винахідник СРСР (1983), двічі Герой Соціалістичної Праці (1969, 1978), Герой України (1998), лауреат Сталінської (1950), Ленінської (1957) премій, Державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1972, 1973), Державної премії України в галузі науки і техніки (2004), кавалер орденів Леніна (1966, 1969, 1975, 1978), Трудового червоного прапора (1943), Жовтневої революції (1984), Дружби народів (1988), ордена князя Ярослава Мудрого I (2008), IV (2003) та V (1997) ступенів, Держави (1998), Свободи (2012), «За

заслуги» I ступеня (2013), «За заслуги перед Італійською Республікою» (1996), орденів Німецької Демократичної Республіки — «За заслуги» (1968), Народної Республіки Болгарія — Кирила і Мефодія (1985), Чехословацької Соціалістичної Республіки — Дружби (1988), Російської Федерації — «За заслуги перед Вітчизною» I (2008) та II (1998) ступенів і Пошани (2004), литовського ордена Великого литовського князя Ґедиміна II ступеня (1998), грузинського — Честі, таджицького — Дружби (2004), казахстанського — Дружби II ступеня (2006), інших орденів та медалей.

Академік АН СРСР (1962; з 1992 р. — РАН), іноземний член АН Народної Республіки Болгарія (1969), Чехословацької Соціалістичної Республіки (1973), Німецької Демократичної Республіки (1980), Індії (1994), Вірменії (1994), Казахстану (1995), Білорусі (1995), Грузії (1996), Таджикистану (2001), Киргизької Республіки (2004), Академії наук і мистецтв Боснії і Герцеговини (1975), Шведської королівської академії інженерних наук (1986), почесний член Римського клубу (1989), інших наукових організацій та товариств. Депутат Верховної Ради СРСР 6—11 скликань і Верховної Ради УРСР 5—11 скликань, член Президії Верховної Ради УРСР (1963—1980), заступник голови Ради Союзу Верховної Ради СРСР (1966—1989), кандидат у члени (1961—1966) і член (1966—1991) ЦК КПРС та ЦК КПУ (1961—1991), народний депутат СРСР (1989—1991).

Х Київ, 1948 р., ***Ольга Борисівна Милованова***.[13] * Липецьк Воронезької області, 11 листопада 1921 р., † Київ, 23 липня 2013 р., похована на київському Байковому кладовищі.

Закінчила механічний факультет Уральського індустріального інституту ім. С.М. Кірова (1944).

Фахівець у галузі технології машинобудування, молодший науковий співробітник фізико-технічного відділу (1959—1974), старший інженер (1974—1978), керівник групи експериментальних досліджень міцності конструкцій (1978—1985) та провідний інженер (1985—2011) відділу динаміки і стійкості суцільних середовищ Інституту будівельної механіки (з 1959 р. — Інститут механіки, з 1993 р. — Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка) АН УРСР (з 1991 р. — АН України, з 1993 р. — НАН України).

Лауреат Державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1972), відзначена грамотами та медалями.

[13] У шлюбі зберігала прізвище Милованова.

36/21. Катерина Оскарівна Патон. * 19 жовтня 1897 р., † ...

37/21. Олена Оскарівна Патон. * 1 серпня 1899 р., † ...

38/29. Микола Миколайович Патон. * 16 грудня 1903 р., † ...

8 коліно

39/34. Наталія Володимирівна Патон. * Київ, 1962 р.
Вчителька. Мешкає в м. Принс-Джордж в Британській Колумбії, Канада.

Х ***Сергій Олександрович Філатов***. * Ленінград, 1963 р. Хірург.

40/35. Євгенія Борисівна Патон[14]. * Київ, 12 березня 1956 р., † Київ, 23 грудня 2009 р., похована на київському Байковому кладовищі.
Закінчила біологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1978).

Молекулярний біолог та біотехнолог, доктор біологічних наук (1991), завідувач лабораторії Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України (з 1991 р.), член-кореспондент НАН України (1997).

Заслужений діяч науки і техніки України (2006).

Х Київ, 1981 р., ***Олег Владиславович Глуховський***. Київ, 13 травня 1955 р., † Київ, 26 жовтня 1984 р., похований на київському Байковому кладовищі.

Закінчив біологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (1977) та аспірантуру Ленінградського інституту ядерної фізики ім. Б.П. Константинова АН СРСР.

Біолог-генетик.

9 коліно

41/39. Катерина Сергіївна Філатова-Патон. * 1997 р.
Студентка University of Northern British Columbia (м. Принс-Джордж в Британській Колумбії, Канада).

42/40. Ольга Олегівна Патон. * Київ, 27 листопада 1984 р.
Закінчила факультет міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2007) та аспірантуру Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України (2010).

Юрист Міжнародного центру електронно-променевих технологій Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України (2007—2008) та Інституту високих технологій (з 2008 р.).

[14] У шлюбі зберігала прізвище Патон.

Х Київ, 2015 р., ***Кирило Володимирович Левтеров***. * Київ, 21 квітня 1980 р.

Закінчив факультет міжнародного права Київського міжнародного університету (2002).

Юрист, фахівець у галузі земельного та господарського права.

10 коліно **42/41. Ганна Кирилівна Левтерова-Патон. * Київ, 2 лютого 2016 р.**

До родовідного розпису не ввійшли такі особи:

Олександр Якович Патон. * 1761 р., † с. Аникшти Віленської губернії, 12 січня 1815 р.
Генерал-майор (1812), командир (1807—1809) і шеф (1809—1814) Невського мушкетерського полку, 2-ої бригади 14-ої піхотної дивізії (1814—1815), учасник російсько-шведської 1808—1809 рр. та російсько-французької 1812 р. війн і закордонних походів російської армії 1813—1814 рр.

Георгій Олександрович Патон. * бл. 1900 р., † …
Сержант французької армії.

Х Ансі (департамент Верхня Савойя, Франція), 30 липня/ 12 серпня 1928 р., ***Віра Михайлівна Штанґе***. * …, † …

Дочка полковника …

Євгенія Олександрівна Патон. * 17 серпня 1866 р., † 12 січня 1916 р., похована на 2-му християнському кладовищі в Одесі. З нею в одній огорожі: «Леночка. 14.7.1902 — 2.3.1928».

Наталія Миколаївна Паттон. * …, † Париж, 29 січня 1951 р.

Удова контр-адмірала.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

Х	— шлюб	†	— смерть
*	— народження	…	— інформація відсутня

Джерела для складання родовідного розпису

Державний архів міста Києва
Ф. Р-871, оп. 2, спр. 295, арк. 1—15, 18.

Державний архів Хмельницької області
Ф. 227, оп. 3, спр. 6676, арк. 521—523.

Державний архів Чернігівської області
Ф. 679, оп. 10, спр. 778, арк. 366—368.

Науковий архів Президії Національної академії наук України
Ф. 251, оп. 289, спр. 1.
Ф. 251, оп. 615, спр. 289.

Поточний архів Президії Національної академії наук України
Особова справа Б.Є. Патона.

Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (Київ)
Ф. 1, оп. 16, спр. 6, арк. 76.
Ф. 1, оп. 24, спр. 6.
Ф. 2, оп. 8, спр. 7604, арк. 12, 15—18.
Ф. 166, оп. 12, спр. 5736.
Ф. 1064, оп. 1, спр. 6, арк. 178—179зв.
Ф. 1216, оп. 1, спр. 20, арк. 17—18, 29.
Ф. 1216, оп. 1, спр. 250, арк. 15.

Центральний державний архів громадських об'єднань України (Київ)
Ф. 1, оп. 62, спр. 837.
Ф. 1, оп. 62, спр. 4295.

Центральний державний історичний архів України, м. Київ
Ф. 127, оп. 1050, спр. 498.
Ф. 127, оп. 1080, спр. 475, арк. 43зв. — 44.
Ф. 127, оп. 1080, спр. 510, арк. 318зв. — 319.
Ф. 224, оп. 2, спр. 223, арк. 114зв. — 115.
Ф. 274, оп. 4, спр. 504, арк. 9—10зв.
Ф. 707, оп. 229, спр. 150, арк. 138.

Архив внешней политики Российской империи (Москва)
Ф. 159, оп. 464, д. 2579, № 78.

Государственный архив Российской Федерации (Москва)
Ф. 6, оп. 1, д. 499, л. 407.
Ф. 102, ОО. 1898, д. 1, ч. 1, лит. Б.
Ф. 102, 3 делопроизводство. 1898, д. 1056.
Ф. 102, 3 делопроизводство. 1905, д. 1, ч. 10, лит. Б.

Российский государственный архив военно-морского флота (Санкт-Петербург)
Ф. 406, оп. 9, д. 3122.
Ф. 406, оп. 9, д. 3123.

Российский государственный исторический архив (Санкт-Петербург)
Ф. 470, оп. 4 (105/539), д. 16.
Ф. 577, оп. 4, д. 246.
Ф. 577, оп. 22, д. 2876.
Ф. 577, оп. 30, д. 1846.
Ф. 577, оп. 37, д. 357.
Ф. 581, оп. 1, д. 2037.
Ф. 593, оп. 15, д. 3408.
Ф. 593, оп. 15, д. 3409.
Ф. 593, оп. 15, д. 3410.
Ф. 593, оп. 26, д. 959.
Ф. 593, оп. 26, д. 960.
Ф. 1283, оп. 1, д. 77.
Ф. 1343, оп. 27, д. 1083.
Ф. 1343, оп. 27, д. 1084.
Ф. 1343, оп. 50, д. 469.
Ф. 1352, оп. 22, д. 284.
Ф. 1352, оп. 23, д. 193.
Ф. 1405, оп. 545, д. 9910.
Ф. 1405, оп. 545, д. 9911.

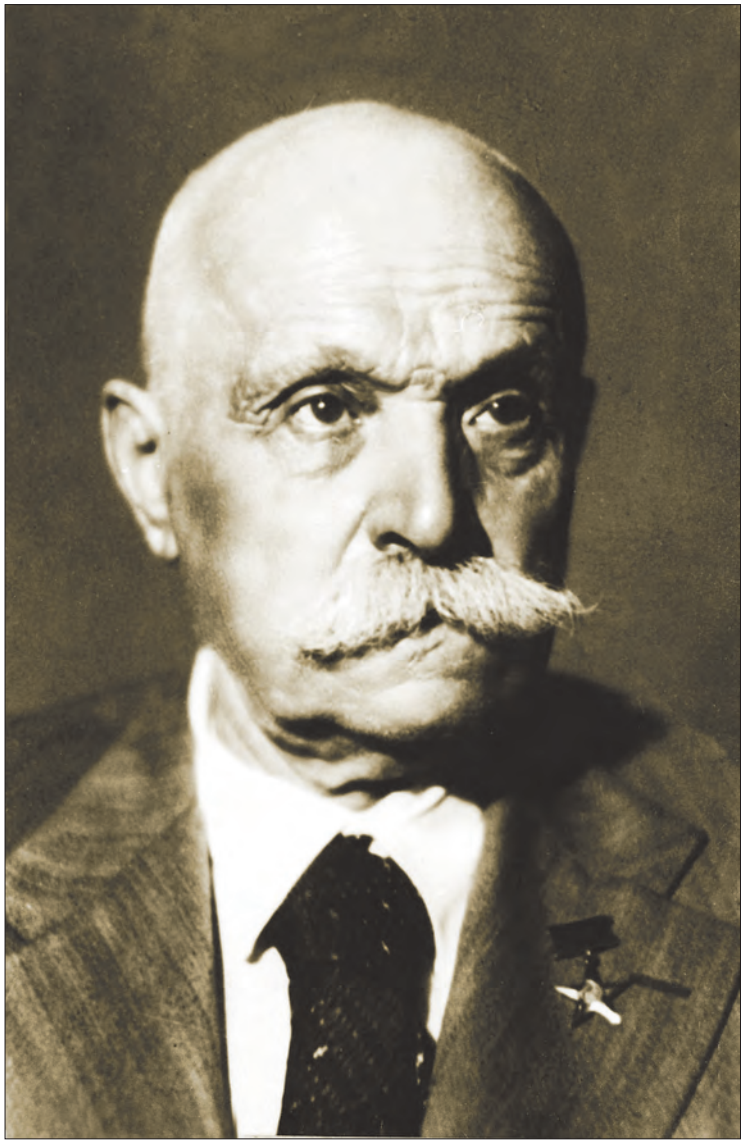

Віце-президент АН УРСР, академік АН УРСР,
Герой Соціалістичної Праці, депутат
Верховної Ради СРСР Є.О. Патон.
Київ, 1950 р.

Оскар Петрович Патон. 1900 р.

Катерина Дмитрівна Патон, народжена Шишкова. Бл. 1900 р.

Катерина Анатоліївна Патон.
Невідомий художник.
Туш, папір. 1900 р

Олександр Оскарович Патон.
Невідомий художник.
Туш, папір. 1900 р.

Гімназист Євген Патон.
Бреслау, 1886 р.

Молодший феєрверкер 4-ої батареї
33-ої артилерійської бригади
9-го армійського корпусу
Київського військового округу
Євген Оскарович Патон.
Київ, 1891 р.

Молодший феєрверкер 4-ої батареї
33-ої артилерійської бригади
9-го армійського корпусу
Київського військового округу
Євген Оскарович Патон.
Київ, 1892 р.

Студент Євген Оскарович Патон (перший ліворуч) з друзями під час вакацій. Німеччина, 1890 р.

Інтер'єр головного корпусу Саксонського королівського вищого технічного училища у Дрездені. Гравюра. 1890 р.

Головний корпус колишнього Саксонського королівського вищого технічного училища у Дрездені. Початок XX ст.

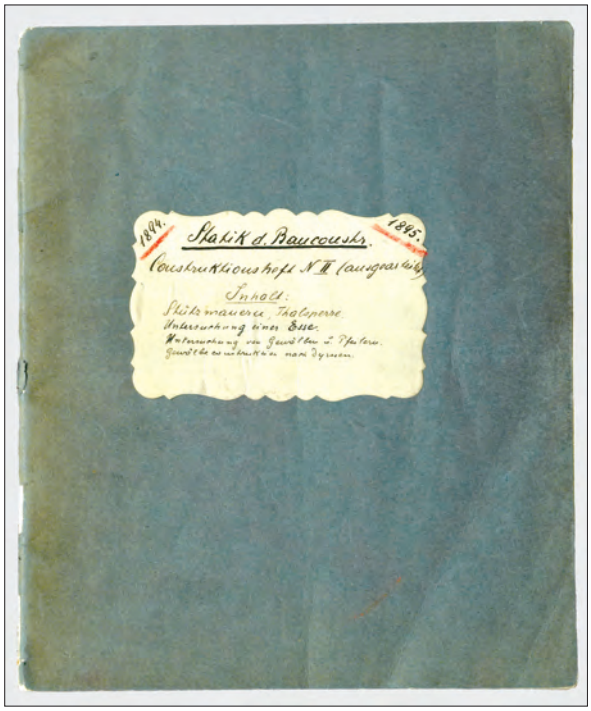

Робочий зошит
Євгена Оскаровича Патона.
1894 — 1895 рр.

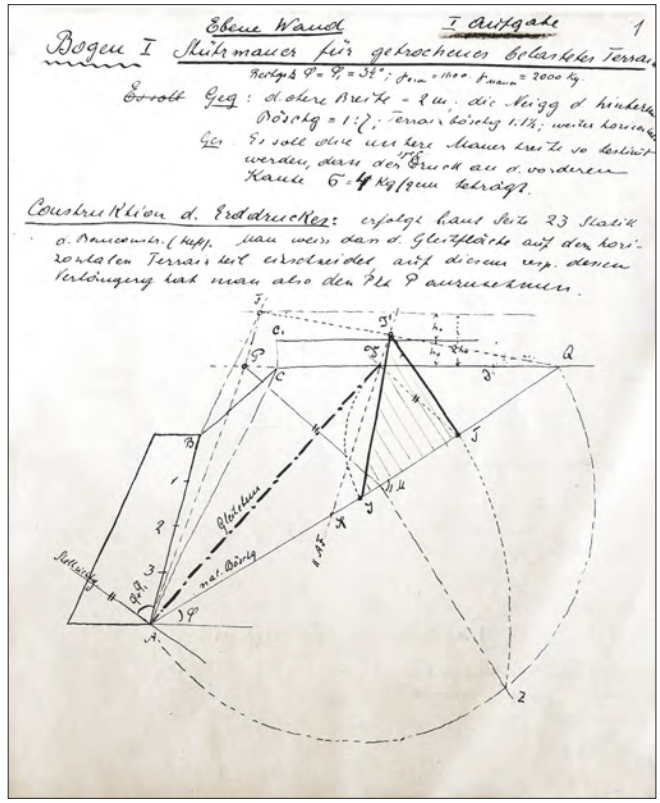

Аркуш із робочого
зошита Євгена
Оскаровича Патона.
1894 — 1895 рр.

Євген Оскарович Патон — викладач Московського інженерного училища. Москва, 1897 р.

Євген Оскарович Патон зі студентами Московського інженерного училища — учасниками технічної екскурсії. Москва, 1899 р.

Декан інженерного відділення Київського політехнічного інституту Євген Оскарович Патон. Київ, 1906 р.

Євген Оскарович Патон із дружиною Наталією Вікторівною. Київ, 1916 р.

Борис та Володимир Патони. Київ, 1920 р.

Володимир та Борис Патони. Київ, 1922 р.

ИМПЕРАТОРСКОЕ МОСКОВСКОЕ ИНЖЕНЕРНОЕ УЧИЛИЩЕ
ВѢДОМСТВА ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

Е. О. ПАТОНЪ
ЭКСТРАОРДИНАРНЫЙ ПРОФЕССОРЪ.

ЖЕЛѢЗНЫЕ МОСТЫ.

I ТОМЪ.

ФЕРМЫ БАЛОЧНЫХЪ МОСТОВЪ.

Товарищество типо-литографіи Владиміръ Чичеринъ въ Москвѣ. Марьина роща, соб. д.
1903.

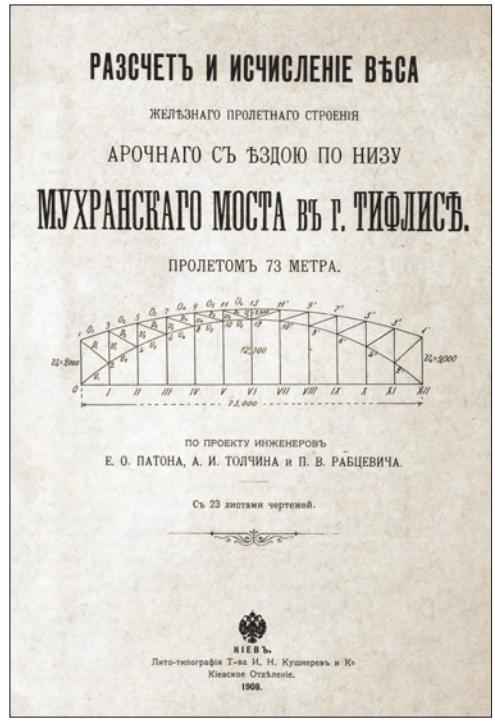

РАЗСЧЕТЪ И ИСЧИСЛЕНІЕ ВѢСА

ЖЕЛѢЗНАГО ПРОЛЕТНАГО СТРОЕНІЯ

АРОЧНАГО СЪ ѢЗДОЮ ПО НИЗУ

МУХРАНСКАГО МОСТА ВЪ Г. ТИФЛИСѢ.

ПРОЛЕТОМЪ 73 МЕТРА.

ПО ПРОЕКТУ ИНЖЕНЕРОВЪ
Е. О. ПАТОНА, А. И. ТОЛЧИНА и П. В. РАБЦЕВИЧА.

Съ 23 листами чертежей.

КІЕВЪ.
Лито-типографія Т-ва И. Н. Кушнеревъ и К°
Кіевское Отдѣленіе.
1908.

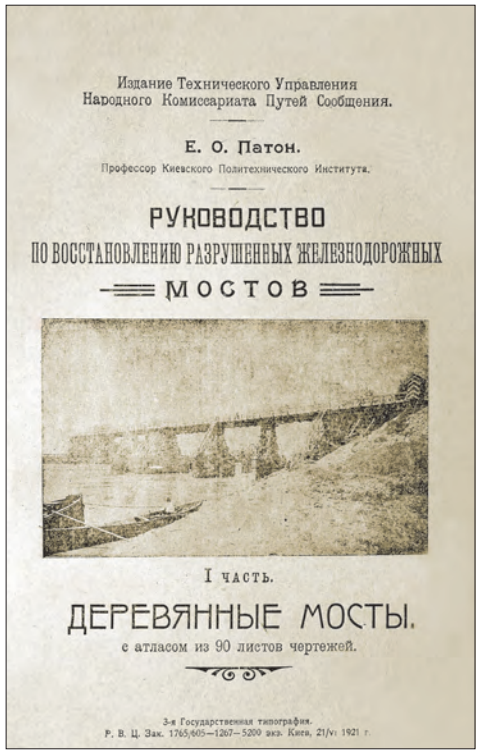

Издание Технического Управления
Народного Комиссариата Путей Сообщения.

Е. О. Патон.
Профессор Киевского Политехнического Института.

РУКОВОДСТВО
ПО ВОССТАНОВЛЕНИЮ РАЗРУШЕННЫХ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ
МОСТОВ

I ЧАСТЬ.

ДЕРЕВЯННЫЕ МОСТЫ.
с атласом из 90 листов чертежей.

3-я Государственная типография.
Р. В. Ц. Зак. 1765/605—1267—5200 экз. Киев, 21/VI 1921 г.

Титули праць
Євгена Оскаровича Патона

Євген Оскарович Патон (у першому ряду 5-й ліворуч) серед співробітників Управління зі створення мостів на місці колишніх Ланцюгового та Русанівського. Київ, 1924 р.

Євген Оскарович Патон з колегами-мостобудівниками. Київ, бл. 1925 р.

Урочисте відкриття руху по мосту ім. Є.Б. Бош, спроектованому Євгеном Оскаровичем Патоном. Київ, 10 травня 1925 р.

Загальний вигляд мосту ім. Є.Б. Бош через Дніпро. Київ, 1925 р.

Євген Оскарович Патон (сидить у центрі) разом зі співробітниками Інституту електрозварювання. Київ, 1937 р.

Перший корпус Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона в Києві, вул. Антоновича, 69. Листопад 2007 р.

Академік Євген Оскарович Патон.
Київ, 11 вересня 1947 р.

Євген Оскарович Патон
у робочому кабінеті в Інституті
електрозварювання ім. Є.О. Патона.
Київ, бл. 1950 р.

Президент АН УРСР академік О.О. Богомолець та віце-президент АН УРСР академік Є.О. Патон. 1945 р.

Академік АН УРСР Є.О. Патон і член-кореспондент АН УРСР Є.С. Бурксер серед курсантів Київського училища самохідної артилерії. Київ, 24 травня 1947 р.

Студент Київського індустріального інституту Борис Патон. Київ, 1938 р.

Євген Оскарович Патон із синами Володимиром (ліворуч) та Борисом (праворуч) біля нового універсального зварювального автомата ТС-17. Київ, 1949 р.

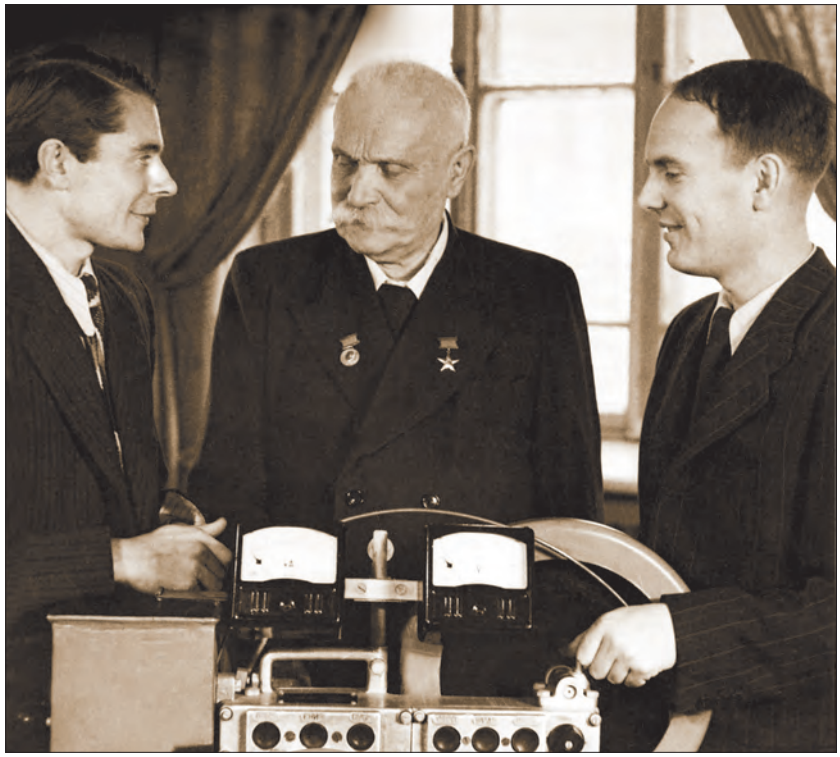

Євген Оскарович Патон
із макетом танка.
Київ, 1949 р.

Євген Оскарович Патон у лабораторії технології зварювання Інституту електрозварювання.
Київ, 1947 р.

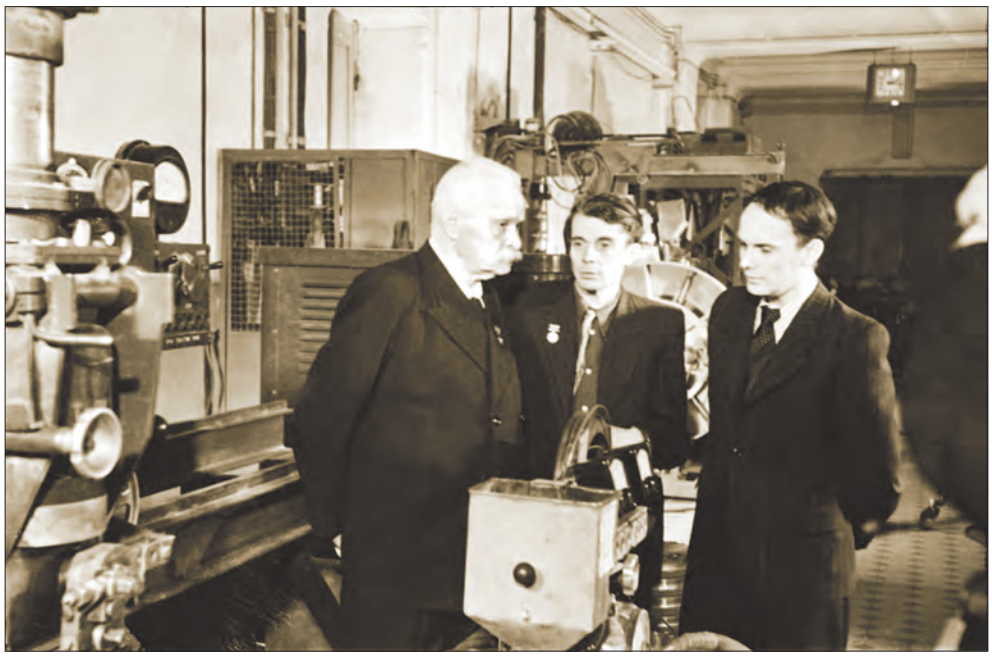

Євген Оскарович Патон із синами Володимиром та Борисом біля зварювального апарата. Київ, 1949 р.

Євген Оскарович Патон із синами Володимиром та Борисом розглядають макет танка. Київ, 1949 р.

Академік Євген Оскарович Патон із дружиною Наталією Вікторівною на ювілейних зборах Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР з приводу свого вісімдесятиріччя. Київ, 1950 р.

Родина Патонів (у центрі — Євген Оскарович Патон із дружиною Наталією Вікторівною, ліворуч — син Володимир із дружиною, праворуч — син Борис із дружиною). Київ, 1948 р.

Євген Оскарович Патон із сином Борисом на дніпровських кручах оглядають будівництво нового мосту. Київ, 1953 р.

Відкриття руху по мосту ім. Є.О. Патона в Києві. 5 листопада 1953 р.

Загальний вигляд мосту ім. Є.О. Патона в Києві. 1970-ті рр.

Медаль та диплом премії ім. Євгена Патона Міжнародного інституту зварювання

Інтер'єри Меморіального музею академіка Є.О. Патона. Київ, листопад 2007 р.

Робочий кабінет академіка Є.О. Патона у Меморіальному музеї вченого. Київ, листопад 2007 р.

Меморіальна дошка Є.О. Патону на фасаді будівлі Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона в Києві, вул. Антоновича, 69. Скульптор О.П. Скобліков. Листопад 2007 р.

Пам’ятник на могилі Є.О. Патона на Байковому кладовищі в Києві.
Скульптор І.М. Гончар. Березень 2008 р.

Член-кореспондент АН УРСР, лауреат Сталінської премії СРСР Борис Євгенович Патон. Київ, 1951 р.

Директор Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона, лауреат Сталінської премії Борис Євгенович Патон. Київ, квітень 1955 р.

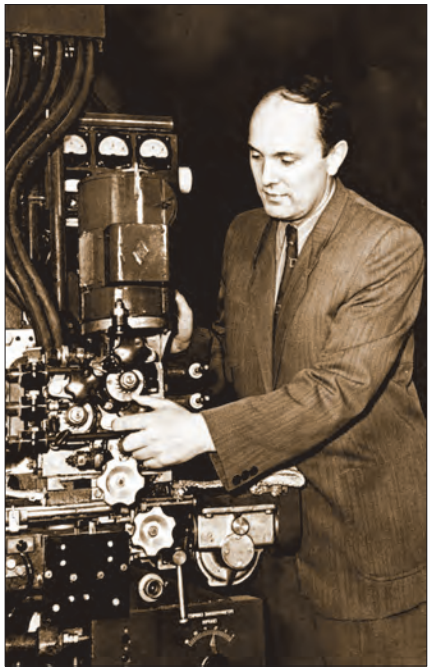

Борис Євгенович Патон біля автомата для електрошлакового зварювання, за створення якого йому присуджено Ленінську премію. Київ, травень 1957 р.

Борис Євгенович Патон із дочкою Євгенією вдома. Київ, 1960 р.

Борис Євгенович Патон із дружиною Ольгою Борисівною та дочкою Євгенією вдома. Київ, 1960 р.

Академік АН УРСР Борис Євгенович Патон із дочкою Євгенією на демонстрації в колоні науковців. Київ, 1 травня 1963 р.

Президент АН УРСР Б.Є. Патон вітає директора Інституту кібернетики АН УРСР В.М. Глушкова з присвоєнням йому звання лауреата Ленінської премії. Київ, 1 липня 1964 р.

Делегат XXIII з'їзду КПРС Б.Є. Патон у перерві між засіданнями вітає доярку радгоспу «Бучанський» Києво-Святошинського району О.Ф. Шевченко з присвоєнням їй звання Героя Соціалістичної Праці. Москва, березень 1966 р.

Президент АН УРСР
академік Борис Євгенович Патон.
Київ, 20 квітня 1967 р.

Президент АН УРСР Б.Є. Патон (у першому ряду 3-й ліворуч) серед групи видатних учених, удостоєних звання Героя Соціалістичної Праці. Зліва направо: сидять О.І. Бродський, П.Ю. Шелест (перший секретар ЦК КПУ), З.І. Некрасов (4-й); стоять — В.М. Глушков, І.М. Францевич. Київ, 30 квітня 1969 р.

Президент АН УРСР
Борис Євгенович Патон приймає
вітання з нагоди свого 60-річчя.
Київ, листопад 1978 р.

Президія зборів у Верховній
Раді УРСР під час вручення
групі вчених республіки
урядових нагород
(сидять справа наліво:
В.С. Шевченко, Б.Є. Патон,
Я.Я. Колотуха; виступає
перший секретар
ЦК КПУ В.В. Щербицький).
Київ, 23 липня 1981 р.

Борис Євгенович Патон із «Золотим Меркурієм»,
почесною міжнародною премією, якою нагороджено
Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона.
Київ, грудень 1983 р.

Президент АН УРСР Борис Євгенович Патон. Київ, грудень 1983 р.

Льотчики-космонавти СРСР, двічі Герої Радянського Союзу В.О. Джанібеков (праворуч) та С.Є. Савицька в гостях у Б.Є. Патона. Київ, 18 жовтня 1984 р.

Президент АН УРСР Б.Є. Патон і поет Б.І. Олійник у перерві між засіданнями VII сесії Верховної Ради УРСР XI скликання. Київ, 1988 р.

Президент АН УРСР,
двічі Герой Соціалістичної Праці
Борис Євгенович Патон.
Київ, грудень 1978 р.

110-річчя від дня народження Євгена Оскаровича Патона. Урочисті збори в Інституті електрозварювання ім. Є.О. Патона. Київ, 1980 р.

Президент АН СРСР академік А.П. Александров і лауреат Нобелівської премії академік О.М. Прохоров у демонстраційному залі Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР. Київ, 1978 р.

Борис Євгенович Патон з онукою Олечкою. Конча-Заспа, 1998 р.

Борис Євгенович Патон із дочкою Євгенією, онукою Олечкою та дружиною Ольгою Борисівною. Конча-Заспа, 1998 р.

Борис Євгенович Патон з онукою Ольгою. Київ, 2003 р.

Борис Євгенович Патон на зустрічі однокурсників у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут». Київ, 24 травня 2005 р.

Борис Євгенович Патон біля пам'ятника батькові на території Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (скульптор О.П. Скобліков).
Київ, червень 2002 р.

ЛІТЕРАТУРА ЩОДО ГЕНЕАЛОГІЇ ТА ІСТОРІЇ РОДУ ПАТОНІВ

Б.Є. Патон: 50 років на чолі Академії. — Київ: Академперіодика, 2012. — 776 с., іл.

Біобібліографія президента НАН України академіка НАН України Б.Є. Патона / Уклад.: *Л.В. Бєляєва*, *Т.Б. Корольова*, *О.М. Лавриненко* та ін.; авт. вступ. ст.: *І.К. Походня*, *В.К. Лебедєв*; відп. ред. *І.К. Походня*. — Київ: Наукова думка, 2008. — 623 с., іл.

Воротников Ю., Захаров В. Жизнь причудливо прядёт судьбы великих людей. Из родословной академика Б.Е. Патона // Вісник НАН України. — 2011. — № 2. — С. 49—55.

Дмитрієнко М.Ф., Томазов В.В. Матеріали до генеалогії Патонів // Український історичний журнал. — 2008. — № 6. — С. 183—196.

Дмитрієнко М.Ф., Томазов В.В. Патони та Патон-Фантон-де-Веррайон. Поколінний родовідний розпис // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики: Зб. наук. праць: У 2 ч. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2005. — Число 12. — Частина 1. — С. 228—236.

Дмитрієнко М.Ф., Томазов В.В. Рід Патонів. Історико-генеалогічне дослідження. Документи. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. — 344 с.

Доброхотов Н.Н. Евгений Оскарович Патон (Краткая характеристика научной и общественной деятельности) // Сборник, посвящённый 80-летию со дня рождения и 55-летию научной деятельности Героя Социалистического Труда, действительного члена АН УССР Евгения Оскаровича Патона. — Киев: Издательство АН УССР, 1951. — С. 9—13.

Ефетов Б.М. Ответственность принимаю на себя: из воспоминаний о Е.О. Патоне. — Киев: Наукова думка, 1984. — 127 с., ил.

Корнієнко О.М., Храмов Ю.О. Патон Борис Євгенович // Наука та наукознавство. — 2008. — № 4. — С. 52—74.

Малиновский Б.Н. Академик Борис Патон: Труд на всю жизнь. — Москва: ПЕР СЭ, 2002. — 271 с., ил.

Малиновський Б.М. Академік Борис Патон — праця на все життя. — Київ: Наукова думка, 2002. — 340 с., іл.

Малишевский И.Ю. Рассказы о Патоне. — Киев: Наукова думка, 1984. — 491 с., ил.

Малишевский И.Ю. Рассказы о Патоне: 2-е изд., испр. и доп. — Киев: Дніпро, 1990. — 485 с., ил.

Малишевский И.Ю. Мост через три жизни: Роман. — Москва: Советский писатель, 1987. — 331 с.

Малишевський І.Ю. Міст через три життя: Біографічний роман. — Київ: Молодь, 1982. — 309 с.

Малишевський І.Ю. Міст через три життя: Біографічний роман. — Київ: Дніпро, 1983. — 237 с. (серія «Романи й повісті», № 6).

Оноприенко В.И., Кистерская Л.Д., Севбо П.И. Евгений Оскарович Патон. — Киев: Наукова думка, 1988. — 240 с., ил.

Патон Е.О. Воспоминания / Лит. запись Ю. Буряковского. — Киев: Держлітвидав України, 1955. — 324 с., ил.

Патон Е.О. Воспоминания / Лит. запись Ю. Буряковского. — Киев: Держлітвидав України, 1956. — 321 с., ил.

Патон Е.О. Воспоминания / Лит. запись Ю. Буряковского. — Киев: Держлітвидав України, 1962. — 333 с., ил.

Патон Е.О. Воспоминания / Лит. запись Ю. Буряковского. — Москва: Молодая гвардия, 1958. — 364 с., ил. (Жизнь замечательных людей. — Вып. 10(258)).

Походня І.К. Життєвий і творчий шлях Бориса Євгеновича Патона // Вісник НАН України. — 2012. — № 2. — С. 8—23.

Таглина О.В. Евгений и Борис Патоны. — Харьков: Фолио, 2011. — 120 с., ил. (Знаменитые украинцы).

Томазов В.В. До генеалогії Патонів // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. [Число 5] / Історіографічні дослідження в Україні. [Вип. 10]. Об'єднаний випуск: Зб. наук. праць: У 2 ч. / Відп. ред. М.Ф. Дмитрієнко, Ю.А. Пінчук. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2000. — Частина 1. — С. 191—200.

Томазов В.В., Шумков А.А. Патоны // Дворянский календарь. — Санкт-Петербург: ВИРД, 2003. — Тетрадь 11. — С. 129—138.

Хандрос Б. Патоны // Юность. — 1978. — № 11. — С. 97—103.

Хидекели А.В. Евгений Оскарович Патон: к 100-летию со дня рождения. — Киев: Наукова думка, 1970. — 63 с., ил.

Чеканов А.А. Евгений Оскарович Патон. — Киев: Наукова думка, 1979. — 107 с., ил.

Чеканов А.А. Евгений Оскарович Патон: 1870—1953 гг. — Москва: Издательство Академии наук СССР, 1963. — 183 с., ил.

Шпаковський С.М. Михайло Оскарович Патон (1865—1919 рр.): дворянин, офіцер, чиновник (невідомі сторінки з життя та діяльності) // Матеріали XIV Подільської наукової історико-краєзнавчої конференції (14—15 листопада 2014 р.). — Кам'янець-Подільський: Сисин О.В. Абетка, 2014. — С. 578—589.

ДОКУМЕНТИ

У збірнику вміщено 148 документів за період з 1 серпня 1795 по 27 листопада 2016 рр. Кожному з них присвоєно порядковий номер. Нумерація наскрізна. Матеріали подано за хронологічним принципом згідно з датою написання. Виняток становлять виокремлені авторами-упорядниками три тематично сформовані групи документів, які стосуються питання внесення представників роду Патонів до дворянських родовідних книг Санкт-Петербурзької та Смоленської губерній. Документи цих груп мають загальний заголовок із зазначенням крайніх номерів і дат написання документів, що ввійшли до них. До кожного документа подано редакційний заголовок, у якому наведено порядковий номер, дату, різновид, автора, адресата, короткий зміст. Датою документа, як правило, є час його написання. За відсутності дати її було встановлено за змістом і вказано у квадратних дужках. Обґрунтування дати наводиться у примітках, уміщених після тексту документа та легенди. Різновид документа, якщо його не визначено в тексті, встановлено на підставі змісту і форми.

Матеріали відтворено згідно з нормами сучасного правопису, зі збереженням стилістичних і мовних особливостей кожного документа. У документах XVIII — початку XX ст. літери, що вийшли з ужитку (ѣ, і, ї, ε, θ), передано тотожними символами сучасного правопису. Виносні літери наведено в рядку без будь-яких позначень. У документах XVIII—XIX ст. текст за потреби поділено на абзаци. Уживання пунктуаційних знаків, твердого та м'якого знаків і великих літер наближено до вимог сучасної орфографії. Скорочені слова відтворено у квадратних дужках. Окремі географічні назви наведено в їх історичній формі. У легенді, уміщеній після тексту документа, зазначено скорочену назву архіву, номери фондів, описів, справ, аркушів, визначено автентичність — автограф, оригінал, копія, засвідчена копія. Заголовки й легенди подано українською мовою. Деякі матеріали, зокрема значну частину документів радянського періоду, відтворено факсимільним способом.

ВЖИВАНІ У ЛЕГЕНДАХ СКОРОЧЕННЯ

АЗПРІ	—	Архів закордонної політики Російської імперії
Держархів м. Києва	—	Державний архів міста Києва
Держархів Хмельницької обл.	—	Державний архів Хмельницької області
Держархів Чернігівської обл.	—	Державний архів Чернігівської області
Науковий архів Президії НАН України	—	Науковий архів Президії Національної академії наук України
Поточний архів Президії НАН України	—	Поточний архів Президії Національної академії наук України
РДІА	—	Російський державний історичний архів
ЦДАВО України	—	Центральний державний архів вищих органів влади та управління України
ЦДАГО України	—	Центральний державний архів громадських об'єднань України

Перелік документів, що увійшли до збірки

1. 1795 р., серпня 1. — Донесення надвірного радника Петра Патона в Контору будівництва її імператорської величності будинків і садів у Петербурзі з проханням надати йому атестат про службу.

2. 1795 р., серпня 11. — Протокол про надання Петру Патону атестата про його службу в Конторі будівництва її імператорської величності будинків і садів у Петербурзі.

3. 1795 р., серпня 13. — Атестат № 1508, виданий Конторою будівництва її імператорської величності будинків і садів у Петербурзі надвірному радникові Петру Патону.

4. [Близько 1802 р.]. — Довідка про сімейний стан Петра Патона.

5—20. 1861 р., 14 грудня — 1863 р., 1 лютого. — Справа про дворянство роду Патонів.

5. 1862 р., жовтня 25. — Рапорт № 1356 Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання до Сенату про подання на розгляд Сенату справи щодо внесення роду генерал-лейтенанта П.І. Патона до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

6. [1862 р., жовтня 25]. — Перелік родовідних документів про дворянство роду Патонів, поданих Санкт-Петербурзьким дворянським депутатським зібранням із рапортом № 1356 до Сенату.

7. 1861 р., грудня 14. — Прохання сенатора, генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона до Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про внесення його самого, дітей та внуків до дворянської родовідної книги.

8. 1861 р., липня 14. — Формулярний список про службу сенатора 8-го департаменту Сенату генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона за 1812—1853 рр.

9. 1837 р., жовтня 21. — Свідоцтво № 2107 про хрещення в 1823 р. Оскара Петровича Патона у м. Вознесенську.

10. 1861 р., березня 23. — Атестат № 6615 колезького радника Оскара Петровича Патона про його службу в 1838—1859 рр.

11. 1828 р., грудня 7. — Свідоцтво про народження 3 січня 1827 р. та хрещення 24 жовтня 1828 р. Миколи Петровича Патона.

12. 1841 р., листопада 30. — Повідомлення № 2517 Санкт-Петербурзької євангелічно-лютеранської консисторії начальникові Головного інженерного училища про те, що свідоцтво про народження та хрещення Миколи Петровича Патона відповідає записам метричної книги німецької церкви Св. Катерини.

13. 1861 р., липня 31. — Формулярний список про службу майора Санкт-Петербурзького гренадерського короля Фрідріха-Вільгельма III полку Миколи Петровича Патона.

14. 1862 р., червня 9. — Свідоцтво про народження 17 листопада та хрещення 23 грудня 1856 р. Володимира Миколайовича Патона відповідно до запису № 131 у метричній книзі євангелічно-лютеранської парафії Св. Петра і Павла в Москві.

15. 1862 р., січня 18. — Свідоцтво про народження 8 вересня та хрещення 6 листопада 1854 р. Анни-Марії Миколаївни Патон відповідно до запису в метричній книзі євангелічно-лютеранської церкви Св. Іоанна в Нарві.

16. 1862 р., січня 18. — Свідоцтво про народження 13 квітня та хрещення 15 травня 1858 р. Оскара Миколайовича Патона відповідно до запису в метричній книзі євангелічно-лютеранської церкви Св. Іоанна в Нарві.

17. 1862 р., січня 18. — Свідоцтво про народження 1 серпня та хрещення 15 вересня 1859 р. Ольги Миколаївни Патон відповідно до запису в метричній книзі євангелічно-лютеранської церкви Св. Іоанна в Нарві.

18. 1862 р., липня 12. — Постанова Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про внесення генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона, його синів Оскара та Миколи, а також внуків до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

19. 1862 р., листопада 13. — Рішення Сенату про затвердження постанови Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про внесення сенатора, генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона, його синів Оскара та Миколи, внуків до 2-ої частини дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

20. 1863 р., лютого 1. — Рапорт № 161 Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання до Сенату про одержання указу Сенату щодо внесення сенатора, генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона, його синів та внуків до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

21—33. 1873 р., 12 жовтня — 1873 р., 4 грудня. — Справа про дворянство роду Патонів.

21. 1873 р., жовтня 12. — Рапорт № 436 Смоленського дворянського депутатського зібрання до Сенату про подання на розгляд Сенату справи щодо внесення представників роду Патонів до дворянської родовідної книги Смоленської губернії.

22. [1873 р., жовтня 12]. — Перелік родовідних документів про дворянство роду Патона, поданих Смоленським дворянським депутатським зібранням із рапортом № 436 до Сенату.

23. [1871 р.]. — Повний послужний список генерала від інфантерії Петра Івановича Патона за 1812—1871 рр.

24. 1872 р., жовтня 24. — Свідоцтво про народження 19 листопада/1 грудня 1837 р. та хрещення 23 липня 1838 р. Івана Петровича Патона відповідно до запису № 158 у метричній книзі євангелічної Аугсбурзької церкви у Варшаві.

25. 1873 р., березня 5. — Формулярний список про службу прокурора Смоленського окружного суду колезького асесора Івана Петровича Патона за 1857—1873 рр.

26. 1873 р., березня 9. — Свідоцтво № 1837 про народження 24 квітня та хрещення 3 червня 1866 р. Петра Івановича Патона відповідно до запису № 13 у метричній книзі Ринково-Воскресенської церкви у Вітебську.

27. 1873 р., березня 1. — Свідоцтво № 992 про народження 21 листопада та хрещення 10 грудня 1867 р. Євгена Івановича Патона відповідно до запису № 12 у метричній книзі Спасо-Слобідської церкви в Калузі.

28. 1873 р., березня 1. — Свідоцтво № 990 про народження 27 грудня 1868 р. та хрещення 6 січня 1869 р. Миколи Івановича Патона відповідно до запису № 1 у метричній книзі Спасо-Слобідської церкви в Калузі.

29. 1873 р., березня 1. — Свідоцтво № 991 про народження 5 квітня та хрещення 23 квітня 1870 р. Олександра Івановича Патона відповідно до запису № 10 у метричній книзі Мироносицької церкви в Калузі.

30. 1873 р., квітня 21. — Повідомлення № 3498 Смоленської духовної консисторії Смоленському дворянському депутатському зібранню про те, що відповідно до запису в метричній книзі Преображенської церкви у Смоленську Анна Іванівна Патон народилася 7 вересня 1871 р. і була охрещена 26 вересня 1871 р.

31. 1873 р., жовтня 12. — Постанова Смоленського дворянського депутатського зібрання про внесення колезького асесора Івана Петровича Патона з дітьми Петром, Миколою, Олександром, Євгеном та Анною до дворянської родовідної книги Смоленської губернії.

32. 1873 р., листопада 19. — Рішення Сенату про затвердження постанови Смоленського дворянського депутатського зібрання про внесення генерала від інфантерії Петра Івановича Патона, його сина Івана, а також онуків Петра, Миколи, Олександра, Євгена та Анни до дворянської родовідної книги Смоленської губернії.

33. 1873 р., грудня 4. — Рапорт № 574 Смоленського дворянського депутатського зібрання до Сенату про одержання указу Сенату щодо внесення генерала від інфантерії Петра Івановича Патона до дворянської родовідної книги Смоленської губернії.

34—44. 1887 р., 30 листопада — 1890 р., 19 травня. — Справа про дворянство роду Патонів.

34. 1888 р., серпня 31 — вересня 7. — Рапорт № 1168 Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання до Сенату про подання на розгляд Сенату справи про внесення дружини та дочок статського радника Оскара Петровича Патона до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

35. [1887 р.]. — Прохання сина Олександра, дочок Наталії та Олександри статського радника Оскара Петровича Патона до Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про внесення їх до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

36. 1887 р., листопада 30. — Прохання статського радника Оскара Петровича Патона до Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про внесення його дружини та дітей до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії.

37. 1887 р. — Формулярний список про службу російського консула у Бреслау статського радника Оскара Петровича Патона за 1838—1886 рр.

38. 1887 р., липня 13. — Свідоцтво № 7434 про вінчання 20 липня 1859 р. надвірного радника Оскара Петровича Патона та Катерини Дмитрівни Шишкової відповідно до запису № 14 у метричній книзі Михайлівської церкви в с. Денисковичі Новозибківського повіту Чернігівської губернії.

39. 1887 р., травень. — Свідоцтво, видане на прохання Катерини Дмитрівни Патон, для подання до Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про те, що її діти Олександр, Володимир, Наталія та Олександра під судом і слідством не перебували.

40. 1887 р., липня 31. — Свідоцтво № 2905 про народження 18 червня та хрещення 20 липня 1862 р. Олександри Оскарівни Патон відповідно до запису в метричній книзі православної церкви в Ніцці.

41. 1888 р., квітня 4. — [Свідоцтво] № 2731 про народження 27 червня та хрещення 3 липня 1860 р. Наталії Оскарівни Патон відповідно до запису в метричній книзі стесецької Петропавлівської церкви Городоцького повіту Вітебської губернії.

42. 1888 р., травня 7. — Рішення Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про долучення дружини та дітей статського радника Оскара Петровича Патона до його роду і надання їм відповідних свідоцтв.

43. 1889 р., березня 6. — Рішення Сенату про затвердження постанови Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про долучення дружини Катерини Дмитрівни та дочок Наталії й Олександри до дворянського роду статського радника Оскара Петровича Патона.

44. 1890 р., травня 19. — Рапорт № 742 Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання до Сенату про одержання указу Сенату № 1561 про дворянство роду Патона.

45. 1892 р., листопада 6. — Прохання російського консула у Бреслау Оскара Петровича Патона до митрополита київського і галицького про вжиття заходів щодо запобігання укладанню шлюбу його сина Євгена Оскаровича Патона з удовою Євгенією Миколаївною Киселевською.

46. 1893. — Запис № 1 у метричній книзі Успенської церкви м. Ніжина Чернігівської духовної консисторії про вінчання 8 січня 1893 р. сина статського радника Євгена Оскаровича Патона з удовою відставного капітана Євгенією Миколаївною Киселевською.

47. 1893 р., січня 20. — Витяг з протоколу засідання Київської духовної консисторії, на якому розглядалося прохання російського консула у Бреслау Оскара Петровича Патона до митрополита київського і галицького про вжиття заходів щодо запобігання укладанню шлюбу його сина Євгена Оскаровича Патона з удовою Євгенією Миколаївною Киселевською.

48. 1893 р. — Формулярний список про службу російського консула в Бреслау статського радника Оскара Петровича Патона за 1865—1893 рр.

49. [1904 р.]. — Формулярний список про службу екстраординарного професора Московського інженерного училища відомства шляхів сполучення колезького радника Євгена Оскаровича Патона за 1896—1904 рр.

50. 1905 р., вересня 1. — Витяг із журналу 133-го засідання ради Київського політехнічного інституту, на якому вітали новообраного члена ради Євгена Оскаровича Патона.

51. 1906 р., вересня 15. — Лист директора Київського політехнічного інституту міністрові торгівлі та промисловості з проханням затвердити на посаді декана інженерного відділення терміном на один рік Євгена Оскаровича Патона, обраного на засіданні ради від 9 вересня 1906 р.

52. 1906 р., жовтня 20. — Лист Міністерства торгівлі та промисловості директорові Київського політехнічного інституту про затвердження Євгена Оскаровича Патона на посаді декана інженерного відділення.

53. 1907 р., січня 21. — Витяг із протоколу 183-го засідання ради Київського політехнічного інституту, в якому брав участь Євген Оскарович Патон.

54. 1907 р., травня 19. — Витяг із протоколу 190-го засідання ради Київського політехнічного інституту, на якому Євгена Оскаровича Патона було обрано деканом інженерного відділення.

55. 1907 р., вересня 1. — Рапорт Євгена Оскаровича Патона директорові Київського політехнічного інституту з проханням звільнити його з посади декана інженерного відділення.

56. 1907 р., вересня 18. — Лист директора Київського політехнічного інституту до навчального відділу Міністерства торгівлі та промисловості про звільнення Євгена Оскаровича Патона з посади декана інженерного відділення.

57. 1907 р., жовтня 9. — Лист Міністерства торгівлі та промисловості директорові Київського політехнічного інституту про згоду на звільнення Євгена Оскаровича Патона з посади декана інженерного відділення.

58. 1909 р., травня 23. — Лист Євгена Оскаровича Патона голові Мостової комісії про те, що він розпочав складання проекту мосту в Царському саду.

59. 1909 р., червня 11. — Лист голови [Мостової комісії] Євгенові Оскаровичу Патону з пропозицією про складання проекту мосту в Царському саду згідно з їхньою домовленістю.

60. [1909 р.]. — Формулярний список про службу ушицького повітового предводителя дворянства відставного полковника Михайла Оскаровича Патона за 1884—1909 рр.

61. 1912 р., жовтня 7. — Повідомлення інспектора народних училищ першого району Подільської губернії директорові народних училищ про освячення школи у с. Хребтіїв Ушицького повіту Подільської губернії, збудованої коштом повітового предводителя дворянства Михайла Оскаровича Патона.

62. 1913 р., грудня 14. — Рапорт декана інженерного відділення директорові Київського політехнічного інституту про обрання завідувачем інженерного музею Євгена Оскаровича Патона.

63. 1914 р., січня 23. — Рапорт декана інженерного відділення директорові Київського політехнічного інституту про відмову Євгена Оскаровича Патона від посади завідувача інженерного музею.

64. 1916 р., лютого 9. — Припис Чернігівської духовної консисторії за указом його імператорської величності про необхідність зробити у метричній книзі Успенської церкви м. Ніжина за 1893 р. відмітку про розірвання шлюбу Євгена Оскаровича та Євгенії Миколаївни Патонів.

65. 1916 р., березня 17. — Виписка з метричної книги Києво-Подільського Успенського собору про одруження 8 лютого 1916 р. Євгена Оскаровича Патона та Наталії Вікторівни Будде.

66. 1917 р. — Запис № 96 у метричній книзі церкви Св. Марії Магдалини м. Києва про народження 5 березня 1917 р. та хрещення 22 травня того ж року Володимира Євгеновича Патона.

67. 1919 р. — Запис № 30 у метричній книзі церкви Св. Марії Магдалини м. Києва про народження 1/14 листопада 1918 р. та хрещення 16 лютого/1 березня 1919 р. Бориса Євгеновича Патона.

68. 1920 р., липня 18. — Персональна картка викладача Київського комерційного інституту Євгена Оскаровича Патона.

69. [Початок 1920-х рр.]. — Анкета, заповнена Євгеном Оскаровичем Патоном на виконання наказу губревкому № 799, про службу в армії до та після «Жовтневої революції» 1917 р. для подання в канцелярію.

70. 1923 р., березня 4. — Довідка про те, що Євген Оскарович Патон є викладачем Київського інституту народного господарства з 16 липня 1920 р.

71. [1923 р.]. — Особова справа професора Київського політехнічного інституту Євгена Оскаровича Патона.

72. 1924 р., березня 24. — Персональна справа професора Київського політехнічного інституту Євгена Оскаровича Патона.

73. 1924 р., березня 24. — Список опублікованих у 1899—1923 рр. праць Євгена Оскаровича Патона.

74. 1924 р., жовтня 31. — Витяг із наказу № 204 про звільнення Євгена Оскаровича Патона з Київського інституту народного господарства у зв'язку зі скороченням навчальних планів.

75. 1925 р., грудня 25. — Персональна справа ординарного професора Київського політехнічного інституту Євгена Оскаровича Патона.

76. 1926 р., жовтень. — Біографія Євгена Оскаровича Патона.

77. 1926 р. — Список опублікованих у 1899—1926 рр. праць Євгена Оскаровича Патона.

78. [1929 р.]. — Характеристика на професора Київського політехнічного інституту Євгена Оскаровича Патона.

79. 1929 р., липня 19. — Повідомлення Всеукраїнської академії наук про обрання Євгена Оскаровича Патона дійсним членом ВУАН 29 червня 1929 р.

80. 1937 р., березня 25. — Анкета професора Київського політехнічного інституту Євгена Оскаровича Патона.

81. 1937 р., червня 27. — Професор Б.М. Горбунов про Є.О. Патона.

82. 1937 р., червня 28. — Клопотання членів комісії з підготовки до видання збірника на пошану Євгена Оскаровича Патона до О.В. Палладіна з проханням посприяти своєчасному виходу збірника, присвяченого 40-річчю наукової та громадської діяльності Є.О. Патона.

83. 1937 р., червня 29. — Протокол-стенограма засідання Президії АН УРСР щодо вшанування Євгена Оскаровича Патона з нагоди 40-річчя його наукової та громадської діяльності.

84. 1937 р., червня 29. — Витяг із протоколу-стенограми засідання Президії АН УРСР про вшанування Євгена Оскаровича Патона з нагоди 40-річчя його наукової та громадської діяльності.

85. 1939 р., листопада 4. — Анкета Євгена Оскаровича Патона.

86. 1939 р. — Автобіографія Євгена Оскаровича Патона.

87. 1940 р., березня 27. — Указ Президії Верховної Ради УРСР про присвоєння Євгену Оскаровичу Патону почесного звання заслуженого діяча науки УРСР.

88. 1944 р., жовтня 1. — Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження Євгена Оскаровича Патона орденом Вітчизняної війни I ступеня.

89. 1945 р., лютого 23. — Витяг із протоколу засідання Президії АН УРСР про відзначення 75-річчя від дня народження та 50-річчя наукової діяльності Євгена Оскаровича Патона.

90. [1945 р.]. — Автобіографія Євгена Оскаровича Патона.

91. 1945 р., квітня 16. — Клопотання заступника голови РНК УРСР М.П. Бажана до відділу кадрів ЦК КП(б)У з проханням затвердити академіка Євгена Оскаровича Патона віце-президентом АН УРСР.

92. 1945 р., травня 18. — Особовий листок з обліку кадрів директора Інституту електрозварювання АН УРСР Євгена Оскаровича Патона.

93. 1945 р., листопада 22. — Витяг з протоколу № 72 засідання політбюро ЦК КП(б)У від 20 листопада 1945 р., на якому Євгена Оскаровича Патона було затверджено другим віце-президентом АН УРСР.

94. 1945 р., грудень. — Характеристика на віце-президента АН УРСР, дійсного члена АН УРСР, директора Інституту електрозварювання АН УРСР Євгена Оскаровича Патона.

95. [1946 р.]. — Характеристика на Євгена Оскаровича Патона.

96. 1948 р., грудня 14. — Витяг із протоколу засідання Загальних зборів АН УРСР, на якому Євгена Оскаровича Патона було обрано віце-президентом АН УРСР.

97. 1949 р., січня 14. — Лист директора Інституту електрозварювання ім. академіка Є.О. Патона АН УРСР завідувачеві відділу газу Ради Міністрів УРСР про переваги застосування природного газу з Дашавського родовища для різання сталі та зварювання кольорових металів.

98. 1950 р., січня 17. — Особовий листок з обліку кадрів віце-президента АН УРСР Євгена Оскаровича Патона.

99. 1950 р., грудень. — Автобіографія Євгена Оскаровича Патона.

100. 1953 р., серпня 12. — Повідомлення Ради Міністрів УРСР, Центрального комітету КПУ і Президії Верховної Ради Української РСР про смерть Євгена Оскаровича Патона.

101. 1953 р., серпня 12. — Постанова Ради Міністрів УРСР «Про утворення урядової комісії з організації похорону академіка Патона Є.О.».

102. 1953 р., серпня 12. — Довідка про трудову діяльність Євгена Оскаровича Патона.

103. 1953 р., серпня 13. — Повідомлення від комісії з організації похорону академіка Є.О. Патона.

104. 1953 р., [серпень]. — Постанова Ради Міністрів УРСР «Про увічнення пам'яті видатного радянського вченого в галузі електрозварювання і мостобудування академіка Є.О. Патона та про забезпечення його сім'ї».

105. 1953 р., жовтня 2. — Наказ № 163 АН УРСР про призначення Бориса Євгеновича Патона на посаду директора Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР.

106. 1953 р., грудня 1. — Характеристика на директора Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР Бориса Євгеновича Патона.

107. 1953 р., грудня 10. — Особовий листок з обліку кадрів директора Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона Бориса Євгеновича Патона.

108. 1958 р., листопада 18. — Витяг з протоколу Загальних зборів Академії наук Української РСР про обрання Бориса Євгеновича Патона дійсним членом Академії наук УРСР.

109. 1962 р., січня 23. — Автобіографія Бориса Євгеновича Патона.

110. 1962 р., січня 23. — Особовий листок з обліку кадрів директора Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона Бориса Євгеновича Патона.

111. 1962 р. — Висновок відділу науки і культури ЦК КП України про підтримку пропозиції Президії та партійного комітету АН УРСР щодо затвердження Бориса Євгеновича Патона на посаді директора Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР.

112. 1962 р., лютого 27. — Витяг з протоколу Загальних зборів Академії наук Української РСР про обрання академіка Академії наук УРСР Бориса Євгеновича Патона президентом Академії наук УРСР.

113. 1962 р., квітня 6. — Постанова ЦК Компартії України про затвердження Бориса Євгеновича Патона президентом АН УРСР.

114. 1962 р., червня 29. — Витяг із постанови Загальних зборів АН СРСР про обрання Бориса Євгеновича Патона дійсним членом АН СРСР.

115. 1967 р., квітня 27. — Про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом Леніна.

116. 1967 р., травня 17. — Витяг із постанови Загальних зборів АН СРСР про обрання Бориса Євгеновича Патона членом Президії АН СРСР.

117. 1969 р., березня 13. — Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння Борису Євгеновичу Патону звання Героя Соціалістичної Праці.

118. 1970 р., квітня 24. — Витяг із протоколу № 60 засідання політбюро ЦК КП України про рекомендування кандидатом у депутати Верховної Ради СРСР 8-го скликання Бориса Євгеновича Патона.

119. 1973 р., травня 8. — Постанова секретаріату ЦК КП України про затвердження Бориса Євгеновича Патона головою Комітету з Державних премій Української РСР у галузі науки і техніки при Раді Міністрів УРСР.

120. 1977 р., липня 18. — Постанова політбюро ЦК Компартії України про затвердження Бориса Євгеновича Патона директором Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР.

121. 1978 р., листопада 24. — Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом Леніна, другою золотою медаллю «Серп і молот» та встановлення бронзового бюста на його батьківщині.

122. 1980 р., січня 31. — Автобіографія Володимира Євгеновича Патона.

123. 1980 р. — Характеристика на заступника начальника дослідного конструкторсько-технологічного бюро Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР Володимира Євгеновича Патона.

124. 1980 р., лютого 12. — Особовий листок з обліку кадрів заступника начальника дослідного конструкторсько-технологічного бюро Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР Володимира Євгеновича Патона.

125. 1980 р., березня 28. — Постанова Бюро Президії АН УРСР про призначення Володимира Євгеновича Патона заступником начальника дослідного конструкторсько-технологічного бюро Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР.

126. 1982 р., березня 3. — Довідка про діяльність заступника начальника дослідного конструкторсько-технологічного бюро Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР Володимира Євгеновича Патона.

127. 1983 р., червня 24. — Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння Борису Євгеновичу Патону почесного звання «Заслужений винахідник СРСР».

128. 1984 р., березня 7. — Повідомлення про обрання президента Академії наук УРСР Бориса Євгеновича Патона депутатом Верховної Ради СРСР.

129. 1984 р., квітня 26. — Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом Жовтневої революції.

130. 1987 р., січня 27. — Клопотання Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона АН УРСР про нагородження Володимира Євгеновича Патона Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

131. 1988 р., листопада 24. — Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом Дружби народів.

132. 1993 р., листопада 25. — Указ Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона Почесною відзнакою Президента України.

133. 1997 р., травня 13. — Указ Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона відзнакою Президента України «Орден князя Ярослава Мудрого» V ступеня.

134. 1998 р., листопада 26. — Указ Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона відзнакою Президента України «Герой України».

135. 1998 р., листопада 27. — Указ Президента Російської Федерації про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом «За заслуги перед Вітчизною» II ступеня.

136. 2003 р., жовтня 23. — Розпорядження Президента Грузії про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом Честі.

137. 2003 р., листопада 26. — Указ Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона відзнакою Президента України «Орден князя Ярослава Мудрого» IV ступеня.

138. 2004 р., березня 3. — Постанова Президії Національної академії наук України про присудження Борису Євгеновичу Патону Золотої медалі ім. В.І. Вернадського НАН України.

139. 2004 р., грудня 9. — Указ Президента України про присудження Борису Євгеновичу Патону Державної премії України в галузі науки і техніки 2004 р.

140. 2008 р., листопада 26. — Указ Президента Російської Федерації про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом «За заслуги перед Вітчизною» I ступеня.

141. 2008 р., листопада 27. — Указ Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом князя Ярослава Мудрого I ступеня.

142. 2009 р., квітня 16. — Витяг із постанови Загальних зборів Національної академії наук України про обрання Бориса Євгеновича Патона президентом Національної академії наук України.

143. [2009 р., квітень]. — Вітальний лист Президента України до Бориса Євгеновича Патона з нагоди обрання його президентом Національної академії наук України.

144. 2012 р., січня 21. — Витяг з Указу Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом Свободи.

№ 145. 2013 р., листопада 27. — Указ Президента України про нагородження Бориса Євгеновича Патона орденом «За заслуги» I ступеня.

№ 146. 2014 р., листопада 26. — Постанова № 2 Загальних зборів Національної академії наук України про продовження терміну повноважень Президії Національної академії наук України.

№ 147. 2015 р., квітня 16. — Витяг з постанови Загальних зборів Національної академії наук України про обрання Бориса Євгеновича Патона президентом Національної академії наук України

№ 148. [2016 р., листопада 27]. — Вітання Президента України з нагоди 98-річчя президента Національної академії наук України Бориса Євгеновича Патона

№ 1

1795 р., серпня 1. — Донесення надвірного радника Петра Патона в Контору будівництва її імператорської величності будинків і садів у Петербурзі з проханням надати йому атестат про службу

ДОНОШЕНИЕ

В 1752-м году, декабря, 9-го дня по резолюции Правительствующего сената определен я был к обер-архитектору Деластрелию* архитектурии помощником с чином поручика и употребляем был от него по ведомству оной конторы к строению Зимнего дворца и к другим строениям же, а в [1]769-м году определен в бывшую Коммерц-коллегию, а как я о службе моей никакого аттестата не имею, то оную контору почтеннейше прошу о службе моей по ведомству сей конторы дать аттестат.

К сему доношению надворный советник Петр Патон руку приложил

Августа дня 1795 года

№ 1003
Помітка
Подано 1 августа 1795 года

РДІА, ф. 470, оп. 4 (105/539), спр. 16, арк. 1. Автограф.

* Спотворене прізвище видатного архітектора Б.-Ф. Растреллі. Далі Дерастрелию.

№ 2

1795 р., серпня 11. — Протокол про надання Петру Патону атестата про його службу в Конторі будівництва її імператорської величності будинків і садів у Петербурзі

1795-го года, августа, 1-го дня по указу ее императорского величества Контора строения ее величества домов и садов по доношению надворного советника Петра Патона, коим прописывает, в 1752-м году, декабря, 9-го дня по резолюции Правительствующего сената определен он был к обер-архитектору Дерастрелию архитектурии помощником с чином поручика и употребляем был от него по ведомству оной конторы к строению Зимнего дворца и к другим строениям же, а в [1]769-м году определен в бывшую Коммерц-коллегию; а как он о службе своей никакого аттестата не имеет и просит о службе его по ведомству сей конторы дать аттестат, а по справке в конторе оказалось помянутый Паттон в службу вступил по указу Правительствующего сената в ведомство бывшей канцелярии от строений (что ныне сия контора) в 1752-м году, декабря, 10-го архитектурии гезелем с рангом поручика, по представлению оной канцелярии Правительствующим же сенатом производим был за архитектором в ранг сухопутного капитана 1757-го, мая 2-го; архитектором в ранг секунд-майора 1762-го года, октября 12-го, а 1767-го года, ноября 23-го, по указу же Сената, велено ему, Патону, быть в Коммерц-коллегии при казенных строениях с производством жалованья половины от оной коллегии, а другой половины от канцелярии от строений, по состоянии же о конторе с подчиненными местами штатов — остался излишним, и назначен к увольнению, почему 1770-го года, марта 29-го из ведомства конторы и исключен. И во все оное время при должности был безотлучно, в штрафах и подозрениях не бывал и для того о п р е д е л и л и: по просьбе означенного господина надворного советника Патона с прописанием его службы с приложением конторской печати и дать ему аттестат.

Подлинный протокол за подписанием оной конторы господ присутствующих.

За скрепою секретаря Тимофея Губина подписан 11 августа 1795 год.

Секретарь Иван Матвеев

С подлинным читал канцелярист Андрей Эвонд

РДІА, ф. 470, оп. 4 (105/539), спр. 16, арк. 2. Копія.

№ 3

1795 р., серпня 13. — Атестат № 1508, виданий Конторою будівництва її імператорської величності будинків і садів у Петербурзі надвірному радникові Петру Патону

АТТЕСТАТ

По указу ее и[мператорского] в[еличеств]а из Конторы строения ее велич[ества] домов и садов* надворному советнику Петру Патону по прошению его в том, что он в службу вступил по указу Правительствующего сената в ведомство бывшей канцелярии от строений (что ныне сия контора) в 1752-м году, декабря 10-го архитектурии гезелем с рангом поручика по представлению оной канцелярии Правительствующим же сенатом производим был за архитектором в ранге сухопутного капитана 1757-го, мая 2-го; архитектором в ранге секунд-майора 1762-го**, октября 11-го, а 1767-го года, ноября 23-го, по указу же Сената, велено ему, Патону, быть в Коммерц-коллегии при казенных строениях с производством жалованья половины от оной коллегии, а другой половины от канцелярии от строений; по состоянию же о конторе с подчиненными местами штатов остался излишним и назначен к увольнению, почему 1770-го года, марта 29-го, из ведомства конторы и исключен и во все оное время при должности был безотлучно, в штрафах и подозрениях не бывал.

Дан за подписанием и печатью оной конторы в Санкт-Петербурге

Августа, 13 дня, 1795 года.

Подлинный аттестат получил надворный советник Петр Патон

РДІА, ф. 470, оп. 4 (105/539), спр. 16, арк. 3—3зв. Копія.

* Закреслено слова: дан сей аттестат.

** Закреслено слово: года.

№ 4
[Близько 1802 р.]*. — Довідка про сімейний стан Петра Патона

Женат, имеет детей: сыновей — Павла, 42-х лет, находится в службе в Софийскому полку полковником и пол[ковым] командиром; Ивана, 40, коллежским асессором, не у дел; дочь Марью, 38, находится в супружестве за генералом от инфантерии Карлом Ролановичем** Врангелем.

РДІА, ф. 470, оп. 4 (105/539), спр. 16, арк. 4. Копія.

* Датовано за змістом документа.
** Помилково, треба: Романовичем.

№ 5—20

1861 р., 14 грудня — 1863 р., 1 лютого. — Справа про дворянство роду Патонів

Правительствующего сената
Департамента
герольдии

ДЕЛО
О ДВОРЯНСТВЕ РОДА ПАТОНОВ

Реш[ение] 13 ноября 1862

РДІА, ф. 1343, оп. 27, спр. 1083, арк. 1—44.

№ 5

1862 р., жовтня 25. — Рапорт № 1356 Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання до Сенату про подання на розгляд Сенату справи щодо внесення роду генерал-лейтенанта П.І. Патона до дворянської родовідної книги Санкт-Петербурзької губернії

РАПОРТ

На основании 65-й статьи IX тома Свода зак[онов] (изд[ания] 1857 г.) дворянское депутатское собрание имеет честь представить при сем дело в копиях, при особой описи, о внесении рода генерал-лейтенанта Патона в дворянскую родословную книгу.

За губернского предводителя дворянства граф Алексей Мусин-Пушкин.

Секретарь дворянства*

№ 1356
25 октября 1862-го г.
По Департаменту герольдии

Столоначальник Гуляев

РДІА, ф. 1343, оп. 27, спр. 1083, арк. 1б. Оригінал.

* Підпис не прочитано.

№ 6

[1862 р., жовтня 25]*. — Перелік родовідних документів про дворянство роду Патонів, поданих Санкт-Петербурзьким дворянським депутатським зібранням із рапортом № 1356 до Сенату

РОДОСЛОВНАЯ
с изложением документов о дворянстве рода Патонов
к рапорту С[анкт-]Петербургского дворянского депутатского
собрания от 25 октября 1862 года за № 1356

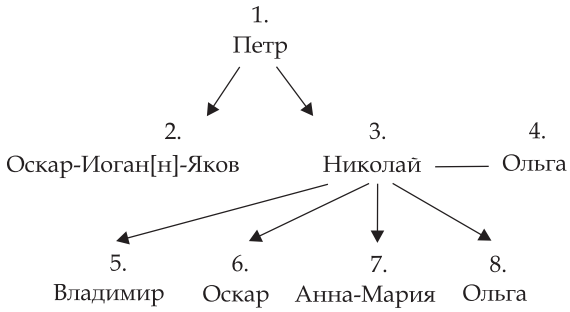

Формулярный список, лис[т] 4—18

Копия с формулярного списка о службе сенатора, генерал-лейтенанта Петра Иванова Патона (1), выданная от обер-прокурорских дел 8-го департамента Правительствующего сената 14 июля 1861 года за № 599-м, из коей видно, что Патон происходит из дворян С[анкт-]Петербургской губернии, в службу вступил колонновожатым 1812 г., февраля 15 в свиту его императорского величества по квартирмейстерской части, произведен прапорщиком 1812, октября 18-го, подпоручиком в 1814, поручиком в 1817 г., штабс-капитаном в 1819, капитаном в 1822-м г. и потом по порядку чинов в генерал-лейтенанты в 1849 году, присутствующим в Правительствующем сенате в 1857 году; имеет всемилостивейше пожалованные ордена: Св. Георгия 4 класса, Св. Анны 1-й ст[епени] с императорской короной, 2 и 4 ст[епеней], Св. Станислава 1-й ст[епени], Св. Владимира 3 и 4 ст[епеней] с бантом, серебряные медали 1812, 1814, 1828 и 1829 г[одов] и знак отличия беспорочной службы за XL лет; в штрафах не бывал.

Метрика, лис[т] 19

Копия с метрического свидетельства, заверенного С[анкт-]Петербургской евангелическо-лютеранской консисторией 21 октября 1837 года за № 2107-м, коим удостоверяется, что сын генерал-лейтенанта Петра фон Патона (1) Оскар-Иоган[н]-Яков (2) крещен в 1823-м году.

Аттестат о службе, лис[т] 20—21

Копия с аттестата о службе коллежского советника Оскара Петрова Патона (2), выданного из Департамента уделов 23 марта

* Датовано за змістом документа.

1861 года за № 6615, из коей видно, что он происходит из дворян, в службу вступил в Главное инженерное училище кондуктором в 1838 году, произведен в прапорщики в 1841 году, переведен в конно-пионерный дивизион в 1846 г., подпоручиком в 1848 г., проходя по порядку чинами до капитана; высочайшим приказом уволен для определения к статским делам с переименованием в надворные советники в 1857 г., определен в ведомство императорского двора с причислением к Департаменту уделов 1857 мая 26-го, уволен по прошению в отставку 1859, октября 20; произведен в коллежские советники со старшинством с 2 мая 1859 года; в штрафах не бывал.

Метрика, лис[т] 22—23	Копия с метрического свидетельства пастора Яна, заверенного отношением С[анкт-]Петербургской евангелическо-лютеранской консистории от 30 ноября 1841 года за № 2517, коим удостоверяется, что Николай фон Патон (3), законнорожденный сын подполковника Петра Патона (1), родился 3 января 1827 года.
Формулярный список, лис[т] 24—35	Копия с формулярного списка о службе майора Николая Петрова Патона (3) за подписанием полковника Карцова, из коей видно, что он из дворян, в службу вступил кондуктором Главного инженерного училища в 1841 году, произведен в полевые инженер-прапорщики в 1845 году, подпоручики в 1846, переведен в С[анкт-]Петербургский гренадерский короля Фридриха-Вильгельма III полк поручиком в 1850 г., произведен в штабс-капитаны 1850, апреля 23, в капитаны в 1854 г., в майоры 1856, января 10; в штрафах не бывал.
Метрика, лис[т] 36	Копия с метрического свидетельства Московской евангелическо-лютеранской консистории от 9-го июня 1862 г. № 1304, удостоверяющая, что у майора Николая Патона (3) 17 ноября 1856 года родился сын Владимир (5).
Лис[т] 37—39	Три копии свидетельств, заверенных С[анкт-]Петербургской евангелическо-лютеранской консисторией 18 января 1862 года за № 177, 180 и 181-м, коими удостоверяется, что у майора Николая Патона и жены его Ольги (4) родились дети: Оскар (6) 13 апреля 1858 г., Анна-Мария (7) 8 сентября 1854 и Ольга (8) 1 августа 1859 года.
Определение дворянского собрания, лис[т] 40—41	Копия с определения С[анкт-]Петербургского дворянского депутатского собрания, 12-го июля 1862 года состоявшегося, коим собрание на основании показанных документов положило: просителя генерал-лейтенанта Петра Иванова Патона (1) с происшедшим от него потомством внести во вторую часть дворянской родословной книги.

Депутат дворянства А. Качка
Секретарь дворянства*
Столоначальник Гуляев

РДІА, ф. 1343, оп. 27, спр. 1083, арк. 3—4зв. Оригінал.

* Підпис нерозбірливий.

№ 7
1861 р., грудня 14. — Прохання сенатора, генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона до Санкт-Петербурзького дворянського депутатського зібрання про внесення його самого, дітей та внуків до дворянської родовідної книги

Сенатора, генерал-лейтенанта Петра Иванова Патона

ПРОШЕНИЕ

Желая быть причисленным к дворянству С[анкт-]Петербургской губернии с родом моим, я для сего имею честь представить:

1) Две копии с формулярного списка о службе моей, выданные от оберпрокурорских дел 8-го Департамента Правительствующего сената 14 июля 1861 года за № 598 и 599.

2) Документы старшего сына, коллежского советника Оскара Патона: а) аттестат о службе его от 23 марта 1861 года за № 6615, выданный из Департамента уделов, и б) метрическое пасторское свидетельство на немецком языке с русским переводом, удостоверенное С[анкт-]Петербургской евангелическо-лютеранской консисторией 21 октября 1837 года за № 2107, о рождении Оскара.

3) Документы другого сына, майора Николая Патона: а) две копии с формулярного списка о службе его, выданные в 1861 году за подписью командира С[анкт-]Петербургского гренадерского короля Фридриха-Вильгельма III полка; б) метрическое пасторское свидетельство от 7 декабря 1828 года с отношением С[анкт-]Петербургской евангелическо-лютеранской консистории от 30 ноября 1841 года за № 2517 о рождении Николая, и в) четыре метрические пасторские свидетельства, из коих одно на русском языке от 25 апреля 1860 года за № 302, а прочие три на немецком — от 26 ноября 1861 года за №№ 67, 68 и 69 о рождении детей его, сыновей Владимира и Оскара и дочерей Анны и Ольги.

По сим документам покорнейше прошу дворянское депутатское собрание записать меня с сыновьями моими, коллежским советником Оскаром и майором Николаем, с женой сего последнего Ольгой, урожденной баронессой Арпсгофен, и детьми их, сыновьями Владимиром и Оскаром и дочерьми Анной и Ольгой, в следующую часть дворянской родословной книги; и в том выдать для сыновей моих грамоты, а внукам — копии с определения; представляемые же документы по миновании в них надобности мне возвратить. При сем прилагается на делопроизводство 1 руб. 80 к. серебром.

Подписал: сенатор, генерал-лейтенант Петр Патон.

Верно: секретарь дворянства*

Декабря 1861 г.

Жительство в Москве.

РДІА, ф. 1343, оп. 27, спр. 1083, арк. 5—5зв. Засвідчена копія.

* Підпис нерозбірливий.

№ 8

1861 р., липня 14. — Формулярний список про службу сенатора 8-го департаменту Сенату генерал-лейтенанта Петра Івановича Патона за 1812—1853 рр.

ФОРМУЛЯРНЫЙ СПИСОК
о службе и достоинстве

сенатора 8 департамента Правительствующего
сената генерал-лейтенанта Патона

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Александр II Николаевич, император, 75, між 78 та 79, між 126 та 127, між 144 та 145
Анастасьев, 128
Андропов Ю., 279
Арпсгофен фон, Ґергард-Генріх, барон, 30, 35, 81, 84
Арпсгофен фон, Емілія (Эмилия), баронеса, 36, 86
Арпсгофен фон, Ольга Андріївна, баронеса. Див. Патон Ольга Андріївна (Ольга Андреевна)
Арпсгофен фон, Ольга Лаврентіївна (Ольга Лаврентьевна), баронеса, 30, 36, 88
Арпсгофен фон, Софія (Софья), баронеса. Див. Олишева Софія (Ольшева Софья)
Артемьев Н.А., 145, 148, 149
Асніс, 219

Багалії, рід, 9
Бажаев В.Г., 148, 149, 150
Бажан М.П., 57, 221, 228
Байдич В.Г., 23
Бакалець О., 9
Балінський, 203
Барсуков, 128
Бекетови, рід, 14
Белянкин (Белянкін) Ф.П., 202, 219
Берлин, між 112 та 113
Бєляєва Л.В., 47
Білецький Андрій Олександрович, 15
Білецький Олександр Іванович, 15
Білецький Платон Олександрович, 15
Білецькі, рід, 9, 15
Блажевич, 127
Богданов В.Л., 291
Боголюбов Микола Дмитрович, 38
Боголюбова Євгенія Матвіївна (Евгения Матвеевна). Див. Патон Євгенія Матвіївна (Евгения Матвеевна)
Богомолець Олександр Олександрович, 15, 203, 207, 209, 210, 219
Богомольці (Богомольцы), рід, 9, 15
Борисова А.С., 264
Брежнев Л., 269
Будде Віктор Еммануїлович, 33, 35
Будде Наталія Вікторівна (Наталия Викторовна). Див. Патон Наталія Вікторівна (Наталия Викторовна)
Будде Олександра Вікторівна (Александра Викторовна). Див. Патон Олександра Вікторівна (Александра Викторовна)
Будде Олександра Павлівна, 33, 35
Букшпун, 232
Буршнов Иоанн, 127
Буряковский Ю., 48
Буштедт П.П., 202

Вагнер Ю.Н., 145, 148, 149
Варнек Ольга Лаврентіївна (Ольга Лаврентьевна). Див. Арпсгофен фон, Ольга Лаврентіївна (Ольга Лаврентьевна), баронеса
Варнек фон, Олександр (Александр), 35, 82
Вартман фон, Ґедвіґа-Вільгельміна. Див. Вранґель фон, Ґедвіґа-Вільгельміна
Васильев Дмитрий, 129
Верзилов, 95, 96, 98, 110, 111, між 112 та 113, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 121
Вернадський Володимир Іванович, 14, 15
Вернадський Георгій Володимирович, 15
Вернадський Іван Васильович, 15
Вернадські, рід, 9, 15
Витгенштейн, граф, між 70 та 71, 71, 107
Воблий (Воблый), 203, 206
Воинов Пр., 130
Волков, 114, 115, 116
Воробей Р.Б., 23
Воротников Ю., 47
Вотчал Е.Ф., 148, 149

Вранґель фон, Карл-Ґустав (Карл) Романович (Рейнгольдович), 19, 28, 64
Вранґель фон, Марія Петрівна (Мария Петровна), 19, 28, 30, 64, 76
Вранґелі, рід, 28
Вранґель фон, Ґедвіґа-Вільгельміна, 18
Вранґель фон, Елізабет-Софія. Див. Ягерська Елізабет-Софія
Вранґель фон, Карл-Герман, 28
Вранґель фон, Катаріна-Марія, 28
Вранґель фон, Нільс-Рейнгольд, 28
Вранґель фон, Петер-Фрідріх, 28

Гаврилов, 19, 31, 72
Гаврилов Микола Костянтинович, 35
Гаврилова Єлизавета Володимирівна, 35
Гаврилова Кароліна Петрівна (Каролина Петровна), 19, 31, 72, 106
Гаврилова Олена Миколаївна. Див. Патон Олена Миколаївна
Гассельблат Р.Г., 83
Гафт, 211
Георгадзе М., 269
Гернер А., 96, 98, 121
Гертель Ф., 73
Герцен А.И., 14
Глебов, 117
Глуховський Олег Владиславович, 42
Голиков Євген Миколайович (Евгений Николаевич), 39
Голикова Ольга Георгіївна (Ольга Георгиевна). Див. Патон Ольга Георгіївна (Ольга Георгиевна)
Гольдман О.Г., 203
Горановский, 143
Горбачев М., 284
Горбунов Б.М. (Б.Н.), 57, 199, 201, 202, 203
Горкін С., 218
Гречуха М., 217
Григоров А., 123, між 126 та 127, 127, 128, 129, 130, 134, 136
Гриневич Н., 188
Гросс, 93
Губин Тимофей, 62
Гулак Микола Іванович, 15
Гуляев, 66, 68, 94

Ґейман (Ґейманн; Гейман) Анна Григорівна (Анна Григорьевна). Див. Патон (Паттон) Анна Григорівна (Анна Григорьевна)
Ґейман (Ґейманн; Гейман) Генріх-Ґреґор (Григорій Юхимович), 29, 72
Ґейман (Ґейманн; Гейман) Олександр (Александр), 36, 88
Ґейман (Ґейманн, Гейман) Олена (Елена), 29, 31, 111
Ґейциґ Зінаїда Павлівна. Див. Патон Зінаїда Павлівна
Ґейциґ Костянтин, 36
Ґроти, рід, 14

Давидов О.Й., 239
Данильев, 143
Дашкиев Георгий Арсеньевич, 162
Дементьев К.Г., 145, 148, 149, 152, 153
Де-Метц Г.Г., 145, 148
Демченко Л.Я., 23
Демчишин А.В., 283
Дибич-Забалканский, граф, між 70 та 71
Дикгоф Генрих, 82, 83
Дмитрієнко М.Ф., 8, 9, 32, 47, 48
Добровольська Наталія Оскарівна (Добровольская Наталия Оскаровна), 32, 54, 55, 123, 124, 125, між 126 та 127, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, між 144 та 145
Добровольський, 32
Добротворский, 117
Доброхотов М. (Доброхотов Н.Н.), 16, 47
Довр, між 70 та 71, 107
Дубелир Г.Д., 148, 149
Дудко Д.А., 246
Думин С.В., 15
Думчев А.Е., 272

Ельцин Б., 288
Ермаков В.П., 149
Ерченко П.Ф., 145, 148
Ефетов Б.М., 47

Єгорова О.І., 180

Жуков И.Д., 145, 148, 149
Журавский Феодор, 130

Замосов В., 110
Захаров В., 47
Земан Иван, 111
Зефиров И., 127
Золотарев В., 14

Иванов, 113, 193
Иванов С.А., 145, 148, 149
Ижевский В.П., 145, 146, 147, 148, 149

Ільніцька, 203

Кавтарадзе Олександра Петрівна (Александра Петровна), 39, 116
Каган С., 180
Калінін М., 218
Карамишев О.М., 23
Кармин И., 83, 85, 87, 89
Карпенко Г.В., 231
Карцов, 68, 80, 81, 91
Катін-Ярцев М.Ю., 23
Качанов О.А., 203
Качка А., 68
Кашкіна Єлизавета Олексіївна (Кашкина Елизавета Алексеевна), 38, 114
Келдыш М.В., 262, 264
Келер Р., 73
Келлер, графиня, 33
Киселевська Євгенія Миколаївна (Киселевская Евгения Николаевна). Див. Патон Євгенія Миколаївна (Евгения Николаевна)
Киселевський, 34
Кістерська Л.Д. (Кистерская Л.Д.), 17, 18, 47
Ключарев А.В., 149, 150
Коваль Б.А., 239
Козакевич Т.А., 231
Кольцов М., 13
Кондуфор, 259, 261
Коновалов М.И., 145
Консевич А.И., 230
Константиновичі, рід, 15
Копылов Антоний, 113
Корнієнко О.М., 47
Корнійчук О.Є., 239
Коровницкий Андрей, 162
Короленко В.Г., 15
Корольова Т.Б., 47
Коротенко В.В., 31
Коротченко Д., 226
Косяченко, 180
КошкінаТамара Семенівна (Кошкина Тамара Семеновна), 40, 271, 276
Кравчук Л., 285
Красюков Р., 13
Крістер Є.Е., 180
Кропоткин П.А., князь, 14
Крупінська А., 218, 219
Кузнецов С.Н., 260
Куликівський Н., 195
Курас Іван Федорович, 290
Кустовский, 143
Кучма Л., 286, 287, 290, 292

Лаврентьєв М.О., 219
Лавриненко О.М., 47
Лавров Дмитрий, 127
Лашкарев А., 157
Лебедева В., 35
Лебедєв Володимир Костянтинович, 47, 292
Лебедєв Олексій Володимирович, 292
Левтеров Кирило Володимирович, 43
Левтерова-Патон Ганна Кирилівна, 43
Легун Ю., 8
Леонтьєва Софія (Леонтьева Софья), 36, 82
Лєпін Т.(Лепин Т.), 14
Литвиненко Л.М., 295
Литовченко-Занозенко Трофим, 142
Ломоносов Ю.В., 145, 149
Лус Я., 14
Лутак І., 267
Любомиров П., 14
Любченко Панас Петрович, 208
Людвиг, 111
Ляпунови, рід, 14

***М**аковська Н.В.*, 23
Маланчук, 268
Малиновський Б.М. (Малиновский Б.Н.), 47
Малишевський І.Ю. (Малишевский И.Ю.), 17, 18, 47
Малюгіна І.В., 32

Марія Федорівна, імператриця, 33
Матвеев Иван, 62
Матвєєв Михайло Андрійович (Матвеев Михаил Андреевич), 38, 114
Матковська Олександра Оскарівна (Матковская Александра Оскаровна), 21, 32, 40, 54, 55, 123, 124, 125, між 126 та 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, між 144 та 145, 167
Матковський, 32
Мацнєва Ольга Павлівна, 40, 165
Медведев Д., 293
Межжерін О., 217
Ментешашвили Т., 279, 281, 284
Местмахер Олександра Павлівна, баронеса. Див. Будде Олександра Павлівна
Милевский Николай Иосифович, 162
Милованова Ольга Борисівна (Ольга Борисовна), 41, 250, 257
Милях А.Н., 230
Митропольський Ю.О., 260
Михайлов А., 147, 153
Модзалевський Борис Львович, 15
Модзалевський Вадим Львович, 15
Модилевський, 203
Мордвинов А., граф, 136
Морозова А.В., 23
Музичук О.В., 23
Муравйови, рід, 14
Мусин-Пушкин Алексей, граф, 66

Найда В.Л., 272
Наумовець А.Г., 299
Недельницкий Александр, 162
Неклепаев Иоаким, 117
Немченко Петро Іванович (Петр Иванович), 37, 113
Непорожнев, 83, 85, 87, 89
Нечаев А.В., 145, 148, 149
Никонов М., між 126 та 127
Ниценко Андрій Антонович, 31
Ниценко Євгенія Андріївна, 31
Ниценко Єлизавета Сергіївна, 31
Ниценко Єлизавета Сергіївна. Див. Патон Єлизавета Сергіївна
Ниценко Марія Андріївна, 31
Ниценко Сергій Андрійович, 31
Ниценко, 31
Новицкий А., 27
Новохацький К.Є., 23
Нужна С.І. (Нужная С.И.), 279, 280, 281, 297

Олишев Дмитро (Олышев Дмитрий), 36, 88
Олишева Софія (Олышева Софья), 35, 82
Онищук Л.Н., 32
Онопрієнко В.І. (Оноприенко В.И.), 8, 9, 17, 18, 47
Опман Адольф, 111
Орлов Алексей, 117
Орхонцкий, 169
Оскерко, 180
Осовецкий, 110
Остен-Сакен, 129
Остен-Сакен фон дер, Александр, 73, 77

***П**алієнко М.*, 8
Палладін О.В. (Палладин А.В.), 57, 202, 203, 207, 208, 209, 219, 231, 261
Палладіни, рід, 9
Пановский М., 143
Пархоменко Михаил Федотович, 142
Пасенко В., 76
Патон (Паттон) Анна Григорівна (Анна Григорьевна), 19, 35, 36, 38, 72, 76, 82, 84, 90, 91, 92, 106, 111, 115
Патон (Паттон) Анна-Марія Миколаївна (Анна-Мария Николаевна), 20, 35, 53, 67, 68, 69, 81, 84, 85, 92, 93
Патон (Паттон) Володимир Миколайович (Владимир Николаевич), 20, 35, 53, 67, 68, 69, 81, 82, 92, 93
Патон (Паттон) Іван Петрович (Иван Петрович), 19, 27, 64
Патон (Паттон) Кароліна Петрівна (Каролина Петровна). Див. Гаврилова Кароліна Петрівна (Каролина Петровна)
Патон (Паттон) Катерина Дмитрівна (Екатерина Дмитриевна), 20, 30, 54, 55, 123, 125, між 126 та 127, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 135, між 144 та 145, 214

Патон (Паттон) Марія Петрівна (Мария Петровна). Див. Вранґель (Врангель) фон, Марія Петрівна (Мария Петровна)
Патон (Паттон) Микола Петрович (Николай Петрович), 19, 20, 30, 52, 53, 67, 68, 69, 72, 76, 77, 78, між 78 та 79, 82, 84, 86, 88, 91, 92, 93, 106
Патон (Паттон) Ольга Андріївна (Ольга Андреевна), 20, 30, 67, 68, 69, 81, 82, 84, 86, 88, 92,
Патон (Паттон) Ольга Миколаївна (Ольга Николаевна), 20, 36, 53, 67, 68, 69, 81, 88, 89, 92, 93
Патон (Паттон) Оскар Миколайович (Оскар Николаевич), 20, 21, 36, 38, 53, 67, 68, 69, 81, 86, 87, 92, 93, 115
Патон (Паттон) Оскар (Оскар-Йоганн-Якоб; Оскар-Иоганн-Яков) Петрович, 17, 18, 19, 20, 29, 36, 52, 54, 55, 67, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 86, 90, 92, 93, 106, 123, 124, 125, 126, між 126 та 127, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 140, 143, 144, між 144 та 145, 214
Патон (Паттон) Павло Петрович (Павел Петрович), 19, 27, 64
Патон (Паттон) Петер-Ґеорґ (Петро Юрійович, Петр Юрьевич), 19, 27, 52, 61, 62, 63, 65
Патон (Паттон) Петро Іванович (Петр Иванович), 17, 19, 28, 37, 52, 53, 54, 66, 67, 68, 69, 70, між 70 та 71, 72, 73, 76, 90, 91, 92, 93, 94, 97, 98, 99, 111, 118, 119, 120, 121, 133
Патон (Паттон-Фантон-де-Веррайон) Петро Іванович (Петр Иванович), 20, 54, 97, 98, між 112 та 113, 113, 118, 119, 120
Патон Анастасія Іванівна (Анастасия Ивановна). Див. Фріде Анастасія Іванівна (Фриде Анастасия Ивановна)
Патон Анна Іванівна (Анна Ивановна), 20, 39, 54, 97, 98, між 112 та 113, 117, 118, 119, 120
Патон Антоній (Антон) Михайлович, 32, 39
Патон Борис Євгенович (Борис Евгеньевич), 21, 22, 40, 47, 48, 56, 58, 59, 60, 163, 166, 213, 244, 245, 246, 247, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 258, 259, 260. 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 277, 279, 280, 281, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301
Патон Віра Михайлівна, 43
Патон Володимир Євгенович (Владимир Евгеньевич), 21, 39, 56, 59, 163, 164, 213, 270, 271, 272, 273, 276. 277, 278, 282, 283
Патон Володимир Оскарович (Владимир Оскарович), 33, 55, 124, 125, між 126 та 127, 128, 131, 132, 133, між 144 та 145
Патон Георгій Олександрович, 43
Патон Джемма, 40
Патон Євген Іванович (Евгений Иванович), 20, 38, 54, 97, 98, між 112 та 113, 114, 118, 119, 120
Патон Євген Оскарович (Евгений Оскарович), 9, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 33, 47, 48, 55, 56, 57, 58, 125, між 126 та 127, 131, 132, 133, 137, 141, 143, 144, між 144 та 145, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 158, 159, 160, 162, 164, 166, 168, 169, 170, 171, 174, 177, 180, 181, 188, 189, 191, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207. 208, 209, 210, 211, 212, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 225, 226, 227. 228, 229, 230, 231, 232, 233, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 270
Патон Євгенія Борисівна, 42
Патон Євгенія Матвіївна, 38
Патон Євгенія Миколаївна (Евгения Николаевна), 34, 55, 56, 137, 141, 143, між 144 та 145, 160
Патон Євгенія Олександрівна, 43
Патон Єлизавета Сергіївна, 31
Патон Зінаїда Павлівна, 21, 36
Патон Іван Петрович (Иван Петрович), 20, 31, 53, 54, 72, 95, 97, 98, 106, 111, 112, між 112 та 113, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120
Патон Катерина Анатоліївна, 32
Патон Катерина Оскарівна, 41
Патон Марія Миколаївна, 20, 37

Патон Микола Іванович (Николай Иванович), 20, 38, 54, 97, 98, між 112 та 113, 115, 118. 119, 120
Патон Микола Миколайович, 20, 35
Патон Микола Миколайович, 42
Патон Михайло Оскарович (Михаил Оскарович), 21, 29, 32, 35, 40, 48, 56, 125, між 126 та 127, 131, 132, 133, між 144 та 145, 156, між 156 та 157, 157, 165
Патон Наталія Вікторівна (Наталия Викторовна), 33, 34, 56, 162, 164, 166, 212, 213, 242
Патон Наталія Володимирівна (Наталия Владимировна), 42, 271, 276
Патон Наталія Миколаївна, 43
Патон Наталія Оскарівна (Наталия Оскаровна). Див. Добровольська Наталія Оскарівна (Добровольская Наталия Оскаровна)
Патон Олександр Іванович (Александр Иванович), 20, 39, 54, 97, 98, між 112 та 113, 116, 118, 119, 120
Патон Олександр Миколайович (Александр Николаевич), 20, 21, 37
Патон Олександр Оскарович (Александр Оскарович), 32, 54, 55, 124, 125, між 126 та 127, 128, 131, 132, 133, між 144 та 145
Патон Олександр Якович, 43
Патон Олександра Вікторівна (Александра Викторовна), 21, 32, 33, 35, між 156 та 157
Патон Олександра Оскарівна (Александра Оскаровна). Див. Матковська Олександра Оскарівна (Матковская Александра Оскаровна)
Патон Олена Миколаївна, 35
Патон Олена Оскарівна, 42
Патон Ольга Георгіївна, 21, 39
Патон Ольга Олегівна, 23, 42
Патон Ольга Олександрівна, 39
Патон Петро Оскарович (Петр Оскарович), 21, 35, 125, 131, 132, 133
Патон Софія Миколаївна, 20, 36
Патон Софія Михайлівна (София Михайловна), 20, 31, 98, між 112 та 113, 113, 114, 115, 116, 117, 118
Патони (Паттони, Патоны, Patton), рід, 8, 9, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 47, 48, 51, 52, 53, 54, 65, 67, 92. 93, 95, 96, 97, 118, 120, 122, 136
Паттон Ґеорґ, 19, 27
Пашин, 130
Пейве Я.В., 264
Пелых В.М., 278
Перминов В.В., 145
Петренко Косьма Дмитриевич, 142
Петро I, імператор, 18
Печенкин В., 95, 96, 98, 114, 115, 116, 117, 119
Пикулев, 127
Підгорний М., 261
Пінчук Ю.А., 48
Победоносцев К.П., 138
Повало-Швейковська Фаїна Григорівна (Повало-Швейковская Фаина Григорьевна), 39, 117
Погацкий Н., між 126 та 127
Погребняк П.С., 219
Подвысоцкий, 143
Подгорский Ив., 127
Пожарский Дмитрий, 113
Половцов А.А., 27
Попович М.В., 300
Пороменский Павел, 130
Порошенко Петро, 301
Походня І.К., 47, 48, 277
Преображенский, 114, 115, 116
Преснухін Павло Васильович, 36
Преснухін Павло, 36
Преснухіна Зінаїда Павлівна. Див. Патон Зінаїда Павлівна
Преснухіна Катерина, 36
Прилежаев Василий, 129
Прозоров Г.Я., 145
Проскура Г.Ф., 219, 230
Пушкин А.С., 14
Пушкіни, рід, 14
Пфейфер, 203

Рабцевич П.В., 159
Радищев А.Н., 14
Радищеви, рід, 14
Радциг А.А., 145, 148, 149
Раковський Валентій Фомич (Раковский Валентий Фомич), 39, 116

Растреллі Б.-Ф., 19, 27, 61, 62
Репнин, князь, між 70 та 71, 107
Реформатский С.Н., 145, 148, 149
Рибников М. (*Рыбников Н.*), 13
Рогович, 72
Романенко І.Н., 219
Романов
Романов В'ячеслав Костянтинович, великий князь, 33
Романов Михаил Павлович, великий князь, між 78 та 79
Романова Олександра Йосипівна, велика княгиня, 33
Руденко Г.В., 240
Рудич, 267, 268
Рузский Д.П., 145, 148, 149
Рыклис И.Г., 31
Рышков П., 158, 159
Рюль Емілія (Эмилия). Див. Арпсгофен фон, Емілія (Эмилия)

Савельев Александр Яковлевич, 127
Савельев Петр Яковлевич, 127
Савельєв Анатолій Олександрович (Савельев Анатолий Александрович), 32, 127, 130
Савельєв Володимир Петрович (Савельев Владимир Петрович), 32, 124, 125, 130
Савельєва Наталія Оскарівна (Савельева Наталия Оскаровна). Див. Добровольська Наталія Оскарівна (Добровольская Наталия Оскаровна)
Савельєва Олександра Карлівна (Савельева Александра Карловна), 32, 130,
Савін Г.М., 244
Салтыков Н.Н., 146
Самарин Ю.Ф., 14
Самаріни, рід, 14
Севбо П.І. (Севбо П.И.), 17, 18, 47
Семененко М.П., 239, 251
Серенсен, 203
Сизоненко Н.П., 240
Сикорский, 143
Силин, 143
Сильвестрова О.Б., 23
Симинский Константин Константинович, 162
Синельников Микола (Николай), 35, 82
Сіцінський Ю. (Сецинский Е.), 29
Скоропадський Павло, 20
Слезкин П.Р., 148, 149
Смирнов В.М., 180
Собко Н.П., 27
Соболев Яков, 129
Соловйови, рід, 14
Соловская, 244
Спасский А., 130
Срібняк І., 8
Стенбок, граф, 76
Стоянович М.З., 180
Струве, рід, 14
Ступин А.Я., 145, 148, 149
Сухомлін, 208

***Т**аглина О.В.*, 48
Тимон, між 70 та 71, 108
Тимофеев В.Ф., 145, 146, 148, 149, 152
Тимошенко С.П., 148, 149
Титов Иван Сергеевич, 127
Тихвинский М.М., 148, 149
Тихомиров, між 112 та 113
Товарков, між 112 та 113
Толсті, рід, 14
Толстой Л.Н., граф, 14
Толстой С., 14
Толчин Олексій Іванович (Алексей Иванович), 40, 162, 167
Томазов В.В., 8, 9, 15, 18, 47, 48
Томаринский, 129
Трезіні П.-А., 19, 27
Трубецкой С.Н., князь, 14
Трубников Володимир Олексійович (Владимир Алексеевич), 39, 117,
Тютчев, 76

Фабрициус А., 85, 87, 89
Фантон-де-Веррайон Анастасія Георгіївна (Григорівна; Анастасия Григорьевна), 31, 37, 113
Фантон-де-Веррайон Михайло Львович (Михаил Львович), 31, між 112 та 113, 113
Фантон-де-Веррайон Софія Михайлівна (София Михайловна). Див. Патон Софія Михайлівна (София Михайловна)

Федоров Е.К., 262
Федорченко І., 251
Філатов Сергій Олександрович, 42
Філатова-Патон Катерина Сергіївна, 42
Філіппеско Анастасія Георгіївна (Анастасия Георгиевна). Див. Фантон-де-Веррайон Анастасія Георгіївна (Григорівна; Анастасия Григорьевна)
Філіпченко Ю., 13, 14
Фітінгоф фон, Олександра Карлівна, баронеса. Див.: Шишкова Олександра Карлівна
Фотнич О., 32
Фрейнцель Владимир Николаевич, 130
Френкель, 185, 189
Фріде Анастасія Іванівна (Фриде Анастасия Ивановна), 20, 37, між 112 та 113, 119
Фріде Анатолій, 37
Фріде Анатолій-Михайло-Вільгельм Олександрович, 37
Фортінський, 180

***Х**андрос Б.*, 48
Хидекели А.В., 48
Храмов Ю.О., 47

***Ц**явловский М.*, 14

Чаадаев П.Я., 14
Чаадаєв Михайло (Чеодаев Михаил), 31, 111
Чаговці, рід, 9
Чвертко А.И., 272
Чеканов А.О. (Чеканов А.А.), 17, 48
Черненко К., 281
Чехович П.С., 149, 158, 159
Чирвинский Н.П., 148
Чиркова М.Ю., 31
Чистяков, 114, 115, 116
Чкалов, 209
Чулков Н., 14

Шамиль, між 70 та 71, 109
Шапошников В.Г., 145, 148, 149
Шведов Демид, 30, 76
Швець І.Т., 219
Шеварднадзе Эдуард, 289
Шеверницький, 203, 207
Шелест П., 266
Шефлер, між 70 та 71, 107
Шиндлер К.Г., 145, 148, 149
Шишков, 20
Шишков Дмитро Петрович, 30
Шишкова Євгенія Матвіївна. Див. Патон Євгенія Матвіївна
Шишкова Катерина Дмитрівна (Екатерина Дмитриевна). Див. Патон (Паттон) Катерина Дмитрівна (Екатерина Дмитриевна)
Шишкова Олександра Карлівна, 30
Шліхтер О.Г. (Шлихтер А.Г.), 203, 205, 207, 208, 209
Шмідт Отто Юлійович, 209, 210
Шпак А.П., 291
Шпаковський С.М., 32, 48
Шредерс А., 85, 87, 89
Штанге Віра Михайлівна. Див. Патон Віра Михайлівна
Шувалов, граф, 94
Шумков А.А. (Шумков А.О.), 15, 18, 23, 31, 48

Щербань О.Н., 239
Щербицький В., 268
Щиглев Феодосий, 129

Эбергард Вильгельм, 73, 90
Эвонд Андрей, 62
Энгельгардт, 121
Эрбе Г., 77
Эрнст Л.В., 84, 86, 88
Эрхардт, 83

Ющенко В., 294, 296

Яворський, 203
Ягерська Елізабет-Софія, 28
Ягерський Петро, 28
Якименко А.И., 31
Яковлєва Ольга Георгіївна. Див. Патон Ольга Георгіївна
Якущенко Корнилий Нестерович, 142
Ян Август, 68, 73, 76
Янукович В., 297, 298
Яременко Захарий, 162
Ясинский, 216

ЗМІСТ

7 ВСТУПНЕ СЛОВО. *Смолій В.*

13 ДО ГЕНЕАЛОГІЇ РОДУ ПАТОНІВ

27 ПАТОНИ (ПАТТОНИ) ТА ПАТОН-ФАНТОН-ДЕ-ВЕРРАЙОН. ПОКОЛІННИЙ РОЗПИС

47 ЛІТЕРАТУРА ЩОДО ГЕНЕАЛОГІЇ ТА ІСТОРІЇ РОДУ ПАТОНІВ

51 ДОКУМЕНТИ

305 ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

ТОМАЗОВ (ТОМОЗОВ)
Валерій В'ячеславович

Історик, громадський та культурний діяч, фахівець у галузі спеціальних історичних дисциплін, зокрема генеалогії, біографістики, некрополістики, просопографії, а також етнічної історії України, історії науки та української культури. Кандидат історичних наук, старший науковий співробітник. Завідувач сектору генеалогічних та геральдичних досліджень Інституту історії України НАН України. Автор понад 350 наукових і науково-популярних праць, зокрема індивідуальних та колективних монографій, ілюстрованих альбомів, навчальних посібників (Греки на українських теренах. Нариси з етнічної історії. Документи, матеріали, карти. Київ, 2000 (у співавторстві); Родовід. Науково-методичний посібник. Київ, 2001; Україна. Віхи історії. Київ, 2001 (у співавторстві); Генеалогія козацько-старшинських родів: історіографія та джерела (друга половина XVII — початок XX ст.). Київ, 2006; Україна. Київ, 2007 (у співавторстві); Спеціальні історичні дисципліни: Довідник. Київ, 2008 (у співавторстві); Греческие страницы украинской истории: популярное изложение. Киев, 2009 (у співавторстві); Το γένος των Μαυρογορδάτων (Μαυροκορδάτων) στη Ρώσικη Αυτοκρατορία. Η ιστορία του γένους μέσα από έγγρφα και γεγονόια (Рід Маврогордато (Маврокордато) в Російській імперії. Історія роду в документах і фактах). Χίος, 2010; Грецькі сторінки української історії: популярний виклад. Київ, 2013 (у співавторстві); Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. Київ, 2013 (у співавторстві)). Заслужений працівник культури України, лауреат премії НАН України для молодих учених. Відзначений подяками Міністерства культури і мистецтв України, Київського міського голови, Грамотою Верховної Ради України. Член-кореспондент Міжнародної академії генеалогії (Франція), член правління Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України, президії Київського відділення Товариства Данте Аліг'єрі, Українського комітету за возз'єднання мармурових скульптур Парфенону, Експертної ради з питань дизайну пам'ятних монет України при Національному банку України.

ДМИТРІЄНКО
Марія Федорівна

Історик, журналіст, культурний та громадський діяч, фахівець у галузі середньовічної історії, джерелознавства, спеціальних історичних дисциплін, зокрема геральдики, фалеристики, боністики. Доктор історичних наук, професор. Автор понад 900 наукових та науково-популярних праць, зокрема низки монографій і підручників (Веласкес. Москва, 1965 (переклад грузинською — 1975); Більшовицька преса України як історичне джерело. Київ, 1967; Лайош Гавро. Москва, 1971 (у співавторстві) (переклад угорською — 1979); Листівки більшовицьких організацій України 1917—1920 рр. як історичне джерело. Київ, 1980; Специальные исторические дисциплины: Учебное пособие. Київ, 1992 (у співавторстві); Короткий нарис міської геральдики Поділля. Київ, 1994 (у співавторстві); Нагороди України: історія, факти, документи: У 3 т. Київ, 1996 (у співавторстві); Гроші в Україні: факти і документи. Київ, 1998 (у співавторстві); Все про Україну: У 2 т. Київ, 1998 (у співавторстві); Греки на українських теренах: Нариси з етнічної історії. Документи, матеріали, карти. Київ, 2000 (у співавторстві); Українська фалеристика. З історії нагородної спадщини. Київ, 2004, т. 1 (у співавторстві); Спеціальні історичні дисципліни: Довідник. Київ, 2008 (у співавторстві); Рід Патонів: історико-генеалогічне дослідження. Документи. Київ, 2013 (у співавторстві) та ін.). Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки. Повний кавалер ордена княгині Ольги. Відзначена подяками Київського міського голови, медалями Президії НАН України, почесними грамотами. Член Національної спілки журналістів, член-засновник та член головної ради Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги та керівних органів ВТ "Просвіта", академік Міжнародної слов'янської академії наук.

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ТОМАЗОВ
Валерій В'ячеславович
ДМИТРІЄНКО
Марія Федорівна

ПАТОНИ: РОДИННА ХРОНІКА

Археографічне опрацювання документів
Валерій Томазов, Варвара Шульга

Технічне забезпечення
Ірина Варганова, Олексій Лупандін,
Валерій Томазов, Ірина Хромова

Ілюстративний матеріал відібрано
у фондах Центрального державного кінофотофоноархіву
ім. Г.С. Пшеничного,
Меморіального музею академіка Є.О. Патона,
Президії НАН України

Редактор *А.О. Чепиленко*

Художнє оформлення *Є.О. Ільницького*

Технічний редактор *Т.М. Шендерович*

Комп'ютерна верстка *В.М. Каніщевої*

Підписано до друку 26.10.2018. Формат 70 × 100/16.
Гарн. Book Antiqua. Ум. друк. арк. 25,68 + 5,85 вкл.
Обл.-вид. арк. 30,56. Тираж 500 прим. Зам. № 5415.

Видавець і виготовлювач
Видавничий дім «Академперіодика» НАН України
01004, Київ, вул. Терещенківська, 4

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серії ДК № 544 від 27.07.2001